

Kuidas valimistel läks?

Ingrid Kesler sai valimistel neli häält ega ole pettunud. Lk 6

Läänemaa valimistulemused.

Kõik kandidaadid ja nende antud häälde. Lk 7

Lääne Elu

Loe värsked uudised www.le.ee

LAUPÄEV, 21. OKTOOBER 2017 | NR 122 (4067) | 1 EURO

Mailis Reps:

kogukond määrab kooli saatuse. Lk 4

Haapsalu võimuliit kindlustas linnapea koha Urmass Suklesele (vasakul) ja volikogu esimehe tooli Jaanus Karilaid. ARVO TARMULA

● SUUR JA VÄIKE VEND

Haapsalus sündis võimuliit

Eile kirjutasid valimisliidu HaRi esinumber Haapsalu linnapea Urmass Sukles ning Keskerakonna Läänemaa piirkonna juht Jaanus Karilaid alla koalitsioonilepingule.

LEMMI KANN
lemmi.kann@le.ee

Haapsalu koalitsioonilepe sai allkirjad reedel kell 13. Haapsalu linnavalitsuse saali tuli selleks puhuks kokku paarkümmend inimest. Ametlik osa oli lühike ning moodus sundimatus ja lõbusas õhkkonnas.

„Valimised on lõpusirgel ja käib tulemuste vormistamine. Nagu hea kolleeg Jaanus Karilaid ütleb – teised räägivad, nemad teevad. Teeme siis meie ka – hakkame alla kirjutama!” kuulutas Sukles ametliku osa avatuks.

„Valimiste õel oli meil mõningaid „sõpru”, kes lubasid truudust ja lojaalsust, aga meil on põhimõtted – kaheksa aastat koostööd on vilja kandnud ja olemine nõus järgmised neli aastat teiega koos edasi töötama.” viitas Karilaid poliitiliste oponentide katsele Sukles ja HaRi võimult tõugata.

6000 maksumaksjat

Pärast koalitsioonilepingu allkirjastamist märkis Karilaid, et Sukles meeskonna ja Keskerakonna liitu üritati nurjata veel kuni viimase hetkeni enne koalitsioonilepingule alla kirjutamist. „Ühtegi võimuliitu ei saa lõhkuda väljastpoolt. Kui on näha, et liidu sees enam üksteisega rääkida ei saa ja ühise laua taga lahendusi ei leia, ei sallita üksteist ja negatiivne emotsioon on üleval, siis on liit läbi. Aga nii kaua, kui saame asju koos teha, me seda ka teeme,” kinnitas Karilaid. Ta lükkas ümber ka kuulujutud, et Sukleselt võimu kaaperda-

Linnavõim kolme nädalaga paika

30. oktoober: Haapsalu linnavolikogu esimehe ja aseesimehe valimine

Volikogu esimees: **Jaanus Karilaid** (Keskerakond)
Volikogu aseesimees: **Ülo Kalm** (HaRi)

3. november: linnapea valimine
Haapsalu linnapea: **Urmass Sukles** (HaRi)

10. november: aselinnapeade valimine
Aselinnapead: **Peeter Vikman**, **Helen Rammu** (Keskerakond), **Liina Pöld**, **Kaja Rootare** (HaRi)

mise katse oli Keskerakonna enda osav lüke, et kaubelda HaRilt välja rohkem kohti võimu juures. „Paraku nii võimekas ma ei ole, et enda telefoni teistelt numbritelt sõnumeid saata,” ütles Karilaid.

Sukles ütles, et koalitsioonilepe koosneb mõlema poole programmi kõikidest punktidest. „Lepingusse tõime välja 50 sammu. Kui mõne juures tekib mingi küsimus, vaatame oma programmi – seal on kõik kirjas,” selgitas Sukles.

„Meil ei olnud erimeelsusi,” kinnitas Karilaid. „Kaheksa aastat koostööd on andnud väga hea kogemuse, mida me saame teha ja mida me ei saa teha.”

Karilaid märkis, et uue omavalitsuse eelarve on 16 miljonit eurot, linnas elab umbes 6000 maksumaksjat.

„Me teame oma võimalusi ja ressursse. Mingit muinasjuttu me kirja panema ei hakka, teeme realistlikke asju – algkooli renoveerimine, Tallinna maantee renoveerimine ja teised selletaolised projektid. Selleks tuleb siia tuua investeeringuid ja nende saamiseks tuleb vaeva näha,” rääkis Karilaid.

Sukles selgitas, et mitme punkti juures on jäetud lahtiseks, kuidas täpselt see ellu viiakse. „Näiteks muusikakool – meil mõlemal on see punkt programmis. Keskerakond ütles, et see tuleb Kuuse tänava koolimajja, meie ütlesime, et kultuurikeskuse juurde. Leppisime kokku, et me ei ole oma soovides jäigad. Praegu pole paika pandud, kuhu see tuleb, aga kindel on see, et tuleb – leiame inimeste jaoks parima koha,” ütles Sukles.

Sama põhimõtte kehtib tema sõnul paljude teistegi punktide puhul.

Energia kodukandi heaks

Üks olulisemaid teemasid on nii Sukles kui ka Karilaid sõnul Ridala valla ja Haapsalu linna kokkusulatamine üheks tervikuks. „Esimene praktiline samm on see, et Ridala vallavanemast Helen Rammust saab aselinnapea. Ridalale tuleb erilist tähelepanu pöörata, et sealsed inimesed ei ettepanekule moodustada spetsiaalselt Ridala valla maapiirkon-

dadega tegelemiseks volikogu maaelukomisjon.

„See ei ole tugev ettepanek. Meie mõtleme kõikide inimeste peale võrdselt. Ei ole nii, et nüüd on meil maainimesed ja linnainimesed. Hakata inimesi niimoodi eristama... Kuhu me tõmbame selle joone? Teeme linnainimeste jaoks ka eraldi komisjoni? See ei ole tark,” vangutas Sukles pead.

„Meil tuleb leida lahendusi maainimeste jaoks, mitte uusi komisjone teha. Ega komisjon iseendast aita ju kedagi, see on lihtsalt loosunglik vehkimine,” kritiseeris Karilaid.

Sukles rääkis, et pärast seda, kui linnapea, aselinnapead ja volikogu esimees on ametisse saanud, sõidetakse läbi kõik Ridala kandidid, et kohapeal iga paiga muredest pilt ette saada. „Ridala ei ole nii üle mõistuse suur, et seda teha ei saaks,” märkis Sukles.

Rammu eestvedamisel hakatakse tegelema ka uue üldplaneeringuga. Enne seda aga tuleb kindlaks määrata uue omavalitsuse struktuur. Mitu volikogu komisjoni tegutsema hakkab, otsustatakse vastavalt vajadustele. Praegu on neid neli. Ka soovatakse komisjonide töösse kaasata inimesi väljastpoolt volikogu.

„Tahame teha koostööd inimestega, kel on energiat, mida kodukandi heaks panustada,” ütles Karilaid.

Loe Haapsalu võimulepet Lääne Elu veebist online.le.ee

Juulist saab maakonna-liinidel tasuta sõita

Maakonnasisestel bussiliinidel saab 1. juulist sõita tasuta, piletit ei pea lunastama ka Lihula ega Haapsalu liinil sõitjad.

Kuigi Lõuna-Läänemaa hakkab kuuluma Pärnu maakonna koosseisu, jääb eri maakondades kulgev Haapsalu ja Lihula vaheline bussiliin maakonnasiseseks liiniks, ütles Lääne maavanem Neeme Suur. See tähendab, et kui 1. juulist saab Lääne maakonna sisestel bussiliinidel tasuta sõita, ei pea ka Lihulast Haapsallu sõites piletit ostma. Ühistranspordi korraldus nii Läänemaal kui ka Läänemaa ranna vallas on siiski muutumas. Kui Läänemaa bussiliiklust hakkab korraldama Harjumaa ühistranspordikeskus, siis Kasari jõest lõuna pool hakkab seda tegema Pärnu keskus.

„Me ei tea, kas tasuta bussi sõit on kindel. Ootame kirjaliku juhendit või otsust,” ütles Lääne maavalitsuse arendusosakonna juhataja Merle Mäesalu. Maanteeamet on praegu seisukohal, et maakonnaliinidel saab 1. juulist 2018 sõita tasuta. „Jah, praegu on laual, et tasu-

Maaliinibussid. ARVO TARMULA

ta maakondlikud bussiliinid tulevad,” ütles maanteeameti ühistranspordiosakonna juhtivekspert Aini Proos Lääne Elule. Kui maakonnasisesed liinid hakkavad toimima tasuta, siis saab iga sõitja piletit lunastamata Pärnumaale kuuluvast Lihulast Läänemaa keskus Haapsallu. „Bussides tuleb valideerida oma sõidukaart, et saaksime teada, kui palju inimesi sõidab. See on vajalik bussiliinide paremaks korraldamiseks,” ütles Proos.

Tulevaks aastaks prognoositakse Läänemaa dotatsiooniks 1,38 miljonit eurot.

Vormsi parvlaevaliini Rohuküla ja Sviby vahet tasuta siiski sõita ei saa.

URMAS LAURI

Valimisliit HARI
tänap oma toetajaid
ja kõiki,
kes valimas käisid.

VALIMISLIIT
HARI
Haapsalu ja Ridala

Haapsalu
Keskerakond
tänap oma valijaid.

Läänemaa Keskerakonna nimel
Jaanus Karilaid

● JUHTKIRI

Looduse sissetung

Nii palju kui viimasel ajal pole Lääne Elu haapsallastelt linnarebaste kohta juba aastaid vihjeid saanud. Vähesellest, Haapsallu on end sisse seadnud ka kährik. See on tekitanud omajagu segadust. On neid, kelle arvates on metsloom linnas lihtsalt vale. Teised leiavad, et rebased on nunnud, ega pahanda, kui nood käivad õue peal.

Viimati oli linnarebaste teema Haapsalus sama kuum kaheksa-üheksa aastat tagasi. Siis oli inimesi, kes panidki rebastele aeda süüa ja hoidsid neid peaaegu lemmikloomadena.

Kuidas peaks linna kolinud metsloomadesse suhtuma ja kas me üldse saame midagi ette võtta? Karta on, et peame õppima nendega koos elama.

Muidugi on rebased ohtlikud lemmikloomadele. Kasse võivad nad lausa murda. Koeraomanikud peavad aga kartma kärntõbe.

2010. aasta paiku võtsid zooloogid linnarebaste uurimise ette ja korraldasid Eestis internetiküsitluse. Selgus, et rebaseid on linnades tõesti päris palju näha, aga rahvas suhtub neisse mõõduka heatahtlikkusega.

Kuigi 58 protsenti leidis, et linnarebaste arvukust tuleb piirata, soovis nende hävitamist vaid kaheksa protsenti küsitlusele vastanutest.

49 protsenti inimestest leidis, et linnarebased neid ei häiri. Vaid üheksat protsenti vastanutest häirisid linnarebased väga.

Maailma suurlinnade kogemus näitab, et kui metsloomad on linna juba kord kolinud, siis neid sealt lihtsalt jõuga välja ei suru. Selleks peaks muutuma meie elustiil. Tektitame lihtsalt nii palju toidujäätmeid, et rebastel on lihtsam ellu jääda linnas kui metsas. Haapsalu on ka piisavalt metsik kant, mitte ultramoodne inimestest kihav asfaldidžungel. Sellest, et näiteks holmid on linn, saab aimu vaid kaarti vaadates.

Rebaste levikut soodustada ei ole kindlasti tark, sest mida rohkem neid on, seda tõenäolisemalt puhkeb mõne aja pärast mõni haigus. Seega tasub hoida prügikastid kaane all ja kompostihunnikud kaetud.

● TEISED LEHED

Juhan Pukk: asendame ametnikud robotitega

POSTIMEES. Tihti loeme riigi plaanidest koondada ametnike ridu ja seeläbi hoida kokku meie kõigi raha. Mis tihti lõpeb sellega, et alles jäävad ametnikud saavad ka koondatud kolleegide töökoorma enda kanda. Aga mis oleks, kui me asendaksime suure osa ametnikest tarkvaraliste robotitega?

Ametniku töös on tähtsal kohal ausus, täpsus, diskreetus ja distsipliin. Täpselt samad tunnused on ka tarkvaralistel robotitel. Mis oleks, kui me väikese ja innovatiivse riigina, kes teeb esimesena maailmas robotitele seadustiku, suudaksime oma protsessidesse sisuliselt ka robotid sisse põimida?

Kõik tegevused, mis tehakse etteantud reeglite alusel ega vaja loovat mõtlemist, on sisuliselt inimressursi raiskamine. Kümne aasta pärast pole meil niikuinii „löika ja kleebi“-töötajaid enam kuskilt võtta. Riik ei peaks olema sotsiaalhoolekanne inimestele, kes ei taha teha väärtust loovat tööd, vaid peaks olema meie kõigi raha ja väärtuste eest seisev efektiivne masinavärk.

● LAUSELAEN

„Ma ei lähe kunagi teist või kolmandat kohta saama, nii et selles mõttes oli seekordne võistlus pettumus.“

Maadleja Aap Uspenski hõbemedali kohta veteranide maailmameistri-võistlustel. Lääne Elu, 19. oktoober 2017

NÄDAL

PÄRAST VALIMISI SAABUNUD PORTUGALI PIMEDUS PAISTIS ERILISELT TUMEDANA HUNDISILMA TALU AKNAS.

Urmas Suklese triumf

Tänavuste kohaliku omavalitsuse valimiste tulemuste kohta võib naljaga pooleks öelda, et Urmas Sukles on kõvem linnapea kui Edgar Savisaar.

Mõlemad kauaaegsed linnapead kandideerisid sel korral oma emaerakonnast eraldi, ent kui Savisaar kaotas Tallinnas täielikult, sest ta valijad ei leidnud teda enam Keskerakonna nimekirjast üles, siis Haapsalu linnapea tuli samast gambiidist välja veelgi suurema võitjana. Sukles sai võrreldes 2013. aasta kohaliku omavalitsuse valimistega ligi 400 häält rohkem, kasvata-des oma häältesaagi 811-lt 1201-le. Haapsalus andis kehtivaid hääli kokku 6365 valijat, st tema poolt hääletas iga viies linnaelanik. Kui eelmisel valimistel sai Reform Haapsalus 38 protsenti häältest, siis nüüd kõigest kümme, nii et täielik häving. Suklese HaRi tegi aga 44protsendilise toetusega veel parema tulemuse kui Reform tookord. Niisiis värvis Sukles valimistulemuste kaardil pikalt kollasena figureerinud Haapsalu üleöö halliks ning algamas on tema oravaparteist sõltumatu valitsemisperiood.

Haapsalu armastus oma linnapea vastu on olnud pikaajalisem kui tallinlaste poolehoid Edgar Savisaarele, kes jõudis linnapea ametit kokku pidada 12 aastat. See on tühiasi Suklese 18 valitsemisaasta kõrval! Kui Sukles on võimul järgmiste valimisteni, teeb see temast ühe pikima staažiga linnapea Eestis, kui mitte rekordimehe – 22 aastat linnapeana on siis igatahes klass omaette.

Urmas Sukles valiti Haapsalu linnapeaks esimest korda 1993. aastal, kandideerides IRLi ridades. Läänemaale tuli ta elama aga juba pärast arstiteaduskonna lõpetamist 1983. aastal, asudes tööle Kullamaale. Paa-

MARIS SANDER
kolumnist

ri aasta pärast kutsus Toomas Vilo-sius mehe Haapsallu ja koos seati sisse suurejooneline mudaravila äri.

Kui Sukles linnapeaks sai, jäi spaa tema abikaasa pidada, aga siiani on see ettevõtmine meeril taagana kaelas rippunud kogu tema valitsemise aja, muutes ta korruptsioonikahtluste tekkimise pärast kohati paranoi-liseks. Kui suve lõpus tekkis avalik poleemika Siim Saarevälja linnalt ostetud Paralepa krundini viiva tee remondi ja tänavavalgustuse rajamise punkti võimaliku korruptiivsuse üle müügilepingus, oli see justkui õudusunenäo ilmsikstulek.

See on probleem seetõttu, et hirm korruptsioonikahtlustuse ees on olnud takistuseks ka Paralepa ranna arendamisel. Miks muidu on sinna viiv kergliiklustee olnud täiesti kuhutavas seisus juba aastaid ning rand ise aina muserdavam ja inimtühjem. Kui tee äärde rulapark ehitati, uskusime teismeliste rulluisutajatena, et küllap tuleb lõpuks sinna kohe ka normaalne asfalttee. Mitu põlvkonda noori on peale kasvanud – ikka ei midagi. Õnneks on HaRi valimis-platvormis lubadus rajada kergliik-lustee Randsalust Paralepani.

Ridalaga ühinemine annab suure-pärased võimalused arendada välja

sportimis- ja vaba aja veetmise võimalused linnalähedastes metsades ja rohealadel, mida Haapsalu vanades linnapiirides nappis. Läänemaal on maakondadest kõige vähem, ainult kolm avalikku *discgolfi* ehk ket-tagolfi rada, ehkki see on Eestis plahvatuslikult ülipopulaarseks muutunud spordiala.

Linnavalitsuses on raja ehitamise plaane küll arutatud, aga nüüd oleks aeg asi teoks teha. Kindlasti tuleb korradada Valgevälja karjääri ümbrust, ehitada sinna kergliiklustee ja ka linnas sees parandada jalgrattaga liikumise tingimusi. Uuemõisa mõisa remont on väga suur proovikivi, aga oma panuse saavad kindlasti anda ka kohalik kogukond ja säästva renoveerimise spetsialistid.

Haapsalus on Suklese pika ameti-aja jooksul tehtud palju tublit tööd: linn särab valgemalt kui eales varem, korradatakse koole ja lasteae-du ning arendatakse mänguväljakuid, suvine kultuurielu muudkui elavneb jne. Haapsalu pärl, prome-naad muutub aina võrratumaks ja HaRi lubadus seda Rannarootsi muuseumini pikendada on mõte õiges suunas.

Tööd on ees aga veelgi rohkem ning kindlasti pakub Haapsalu ja Ridala ühendamine Suklesele ja tema meeskonnale ülipõnevat väljakutset, mille ettevõtmisel saab neile soovida ainult tublit pealehakkamist. Haapsalu ja Ridala elanikel on igatahes kohaliku omavalitsuse valimistega jõustunud ühinemisest ainult võita, sest piirkonda hakatakse lõpuks ometi haldama tervikuna.

● Haapsalu armastus oma linna-pea vastu on olnud pikaajalisem kui tallinlaste poolehoid Edgar Savisaarele, kes jõudis linnapea ametit kokku pidada 12 aastat.

● LINNALOOMAD

Rebased ja kährikud tungivad linna

Haapsalu tänavatel ja hoovides hulgub nii rebaseid kui ka kährikuid, nendest lahtisaamiseks praegu plaani ei ole.

TARMO ÕUEMAA
tarmo@le.ee

Septembris otsis Haapsalu linnavalitsusest abi inimene, kes märkas linnas hulkunud haiget rebast. Haapsalu linnavalitsuse linnakeskkonna osakonna juhataja asetäitja Sirli Vaksman helistas seepeale keskkonnainspeksiooni, kes tema teada selliste probleemidega tegeleb. „Selgus, et keskkonnainspeksioon ja selle abinumber 1313 tegeleb looduskaitsealuste loomadega, korrakaitseaduses on aga punkt, mis jätab selle kohaliku omavalitsuse ülesandeks,” ütles Vaksman.

Metsloomade linnast väljatoometamist ei pea tema sõnul enda ülesandeks ka päästeamet. „Linnal peaks olema sellisteks erakorralisteks puhkudeks leping kohaliku jahiseltsiga. Aga olen jahimeestega rääkinud ja paraku ei ole jahimeestel loomade püüdmiseks vahendeid. Jahiselt on linnaruumis tegutsemiseks väga piiratud võimalused,” rääkis Vaksman.

Kuna rebane oli haige, proovis Vaksman ka kohalikku veterinaarametit, kuid seal ei võtnud keegi toru. „Lõpuks said ikkagi päästjad rebaste staadionilt kätte,” ütles linnaametnik.

Julge kährik

Kuu lõpu poole ja oktoobri alguses märkasid paljud haapsallased linnas kährikut. „Nägin kährikut õhtul, kui käisin koertega jalutamas. Kährik oli Evald Okase muuseumi õues. Vaatasin üle aia, istus majaseina nurgas ja vaatas vastu. Oli täiesti rahulik. Üritasin aru saada, kas on haige või kuidagi imelik, aga oli täiesti normaalne,” rääkis Lääne Elu ajakirjanik Lemmi Kann. „Koerad nuuskisid aia taga, aga see teda ei erutanud, seisis täiesti rahulikult.”

Teine haapsallane Ingrid Hasaan märkas oktoobri alguses kaks korda oma õue peal kährikut ja tegi loomast ka pilti. „Kährikud käisid meil Lahe tänaval majahoovis kaks korda. Aknast nägime, välja minna ei julgenud. Mõlemal korral tuli loom aeda, jooksis ringi, nuuskis ja kadus kiirelt,” rääkis ta.

Hassaan sõnul paistis loom haige. Naine postitas pildi Facebooki Haapsalu ja Lääne-maa gruppi, kus selgus, et kährikut on linnas märganud paljud.

Hassaan küsis kähriku äratoometamiseks abi linnavalitsusest. Vaksman helistas nüüd otse kodutute loomade varjupaika, millel on Haapsalu linnaga leping hulkuvate loomade püüdmiseks. „Nemad püüdsid kähriku kinni ja viisid ta linnast minema. Eks ma hakkagi nüüd varjupaika appi kutsuma. Aga see on siiski ajutine lahendus ega peaks nii käima,” ütles ta.

Ka Lääne Elule on inimesed saatnud vihjeid ja pilte rebastest

Noor rebane Niine bussipeatuse lähedal tõestab, et linnas on neid vähemalt pesakond. MARIS SANDER

Kährik Lahe tänaval.

lugu kärntõvest vaevatud rebased, sest neil on raskem endale toitu hankida kui tervetel loomad,“ ütles ta.

„Rebased on paljude linnade probleem ja selle põhjus on inimestes, kes viskavad järjest rohkem toitu ära. See toob rebased linna,” kinnitas Taal.

Saarma soovib linnarebastele siiski heatahtlikult suhtuda. „Et linnarebaste arv suureks ei läheks, siis selle vastu aitab, kui hoida toitu neile mitte kättesaadavas kohas, prügikastide kaaned suletud ja kompost kaetud,” ütles ta.

Rebased Eesti linnades

Eesti teadlased tegid linnarebaste kohta ülevaate saamiseks veebiküsitluse. Veebiküsitluse „Rebased Eesti linnades” paluti vastata linnas rebast näinud inimestel. Küsitlus algas jaanuaris 2011 ja lõppes septembris 2012. Üldsusele anti küsimustikust teada meediakanalite kaudu, vastama kutsuti kõiki inimesi, kes on linnas rebast kohanud.

Kogunes 1205 vastamiskorda nii suuremate kui ka väiksemate linnadest üle Eesti, vastajatest 56% olid naised ja 44% mehed. Kõige rohkem vastasid küsimustikule inimesed vanuses 21–30 aastat (31%) ja 31–40 aastat (23%). Teateid rebaste kohta kogunes 33 Eesti linnast, kõige sagedamini Tartust, Tallinnast ja Pärnust.

Haapsalust tuli teadlastele 25 teadet rebaste nägemise kohta ja nende hulgas oli ka teateid ilmselt haigetest loomadest.

Liivi Plumer, Urmas Saarma
ajakiri Eesti Loodus, jaanuar 2015

ja kährikutest Haapsalus. Üks inimene väitis isegi, et nägi Haapsalus pesukaru.

Keskkonnaagentuuri spetsialist Peep Männil viimast ei usu. „Kui oli pesukaru, siis kellegi lemmikloom, aga ülisuure tõenäosusega oli see kährik. Nii nagu viimasel ajal on rebast peetud šaakaliks. Kährikut pesukaruga segi ajada on sama lihtne või lihtsamgi,” ütles ta.

Eikellegi loomad

Jahimees Aarne Taal ütles, et rebasteid on Haapsalus tõesti palju ja see, kui nad linnas on, on kindlasti probleem. „Murravad siile ja mõni kass on kadunud. Rebased on ka suured nakkustekandjad. Eriti hull on kärntõbi, mis hakkab koertele külge,” ütles Taal.

Haapsalus elavad rebased kindlasti holmi peal, raudteetammil ääres, mere ääres Haapsalu Veevärgi lähedal, loetles ta. „Kindel on ka see, et nende arvukus on kasvamas – linna peal on näha olnud kõhnu rebasekutsikaid, neid on pesakond või paar,” ütles Taal.

Ainuke viis, kuidas jahimehed saavad rebasteid ja kährikuid lin-

nast välja, on püüminud. „Jahimehele on asula keelatud territoorium, kus jahti pidada ei tohi, püüsi lasta siin ei saa,” ütles ta.

„Sobiv püümin on suurem kastlõks, aga seda ei tohiks ka jahimehed ise hakata välja panema, vaid ainult linnavalitsuse korraldusel. Esimese asjana tuleb kastid muretseda,” rääkis jahimees.

Taali sõnul tuleb kinnipeetud loom kaugele metsa viia. „See rebane, kelle päästjad staadionilt kinni pidasid, oli kahe päeva pärast linnas tagasi,” ütles ta.

Tartu ülikooli zooloogiaosakonna juhtivteadur Urmas Saarma on Eesti linnarebasteid uurinud. „Seda, kui palju neid linnades on, ei tea keegi, sest linnarebaste seiret ei tehta. Sama kehtib kährikute kohta, ent neid võib linnades kohata väga harva,” ütles ta.

Saarma sõnul toob rebased ja kährikud linna toid, eriti talvisel ajal, mil on loodusest toitu raske kätte saada. „Kuna kährikud on võimelised talvituma, siis elavad nad rasked ajad kergemini üle ja seetõttu eriti linna ei kipu. Linna tulevad tihti-

● LÜHIDALT

Uus maakonnapiir jõustub teisipäeval

Vormsi ja Lääne-Nigula kinnitasid eile valimistulemused, mis jõustuvad 24 tundi pärast avalikustamist.

Nädala jooksul pärast valimistulemuste jõustumist peab uus volikogu pidama oma esimese istungi. Esmaspäeval, 23. oktoobril peab istungi Vormsi uus volikogu. Lääne-Nigula oma tuleb kokku neljapäeval või reedel.

Lõplikud valimistulemused kinnitab valimiskomisjon. Läänerannas ja Haapsalu komisjon kogunevad esmaspäeval, valimistulemused peaksid jõustuma teisipäeval. Lääneranna valimiskomisjoni juht Merike Ehasalu ütles, et uus Lääneranna volikogu tuleb kokku hiljemalt neljapäeval, 26. oktoobril. Kõige hiljem, 30. oktoobril peab oma esimest istungit Haapsalu uus volikogu.

Lääne maakond saab uue piiri pärast kõikide omavalitsuste valimistulemuste lõplikku jõustumist ehk siis hiljemalt teisipäeval.

Kaie Ilves

Kehtetuks tunnistati 63 valimissedelit

Kõige rohkem oli kehtetuid valimissedeleid Haapsalus (26). Lääne-Nigulas tuli kehtetuks tunnistada 21, Läänerannas 13 ja Vormsis kolm sedelit.

Valimissedel loetakse kehtetuks, kui see on tühi või ei ole sel valija tahe üheselt välja loetav. Lääne-Nigula valimiskomisjoni juht Kristi Sadulsepp ütles, et üks valimissedel oli rikutud nii, et sinna kirjutatu võiks kvalifitseeruda roppuseks. „Muidu oli tavapärane, kas oli tehtud näiteks rist sedelile või number loetamatu. Joonistusi seekord sedelitel ei olnud,” ütles Sadulsepp.

Haapsalu valimiskomisjoni juht Erko Kalev ütles, et rikutud sedelitel midagi tavatut ei olnud.

Kaie Ilves

Riigi Kinnisvara

Üüripinna pakkumise huvi tuvastamine HAAPSALU

Riigi Kinnisvara AS soovib käesoleva päringuga tuvastada huvi pakkuda riigiasutustele büroopinda Haapsalus. Eesmärk on üürile võtta esinduslik hoone hästi nähtavas, nii jala kui sõidukitega hästi ligipääsetavas asukohas - Lossiplatsi, Karja ja Posti tänavate, bussijaama ja Tallinna mnt keslinna osa vahetus läheduses. Käesolev päring ei ole RKASile siduv.

Soovitava üüripinna suurusvahemik: 800–1600 m².

Kasutusse võtmise prognoositav aeg: 2019–2020. a.

Üürilepingu periood: 10 aastat, pikendamise võimalusega.

Parkimiskohti: minimaalselt 1 iga 50 ruutmeetri kohta.

Energiaklass: olemasoleva hoone puhul minimaalselt C, uue hoone puhul A.

Orienteerivad nõuded pinna ettevalmistamisele: (rkas.ee/uuripind)

Pakkuja viib pakutava pinna kõigile nõuetele vastavaks oma kuludega.

I korrusele avatud teeninduspinna loomise võimalus, invaligipääs teeninduspinna ja tööruumidesse.

Pakkumuse vorm: pakkumus esitada e-postiga.

Pakkumuse esitamise tähtaeg: 01.11.2017 kell 9.00.

Kontaktisik lisainfo saamiseks ja pakkumuse adressaat: Raigo Petter, raigo.petter@rkas.ee

Palume mittesiduvat pakkumuses ära tuua: pakkuja, pakutava hoone aadress, pakkuja suhe pakutavas hoonesse, pakutava üüripinna suurusvahemik, hoone korruseplaanid ning sellele märgitud pakutavad üüripinnad, pakutav üürihind, muu asjakohane info. Üürihinna pakkumus esitada vormil Lisa 3 (rkas.ee/uuripind).

• HARIDUS

Mailis Reps: lävendi puhul võeti kinni numbrist

Enne valimisi Haapsalut külastanud haridusminister Mailis Repsi hinnangul võib haldusreform kaasa tuua paljude väikeste koolide ja maagümnaasiumide kadumise.

KAIRE REILJAN
kaire@le.ee

Viiimastel aastatel on tehtud riigigümnaasiume, kuid nüüd räägitakse nende tagasiandmisest omavalitsustele. Kuidas mõjuvad sellised pidevad muudatused oma olemuselt konservatiivsele haridusele? See on õige, et haridus on konservatiivne ja et selliseid hüppeid iga paari aasta tagant teha ei saa. Ei vasta tõele, et on plaan anda kutseharidus ja riigigümnaasiumid tagasi omavalitsustele.

Haldusreformist rääkima hakates tehti rahandusministeeriumis tabel omavalitsustele mõeldud toetustest ja nende hulgas oli ka pakkumus, et gümnaasiumi- ja kutseharidus peaks olema kohaliku omavalitsuse käes. Diskussiooni aga isegi ei alustatud, sest 2023. aastani on meil meede, kus teeme riigigümnaasiume.

Koolivõrgu korrastamise meetmest raha saamiseks on omavalitsused sulgenud maagümnaasiume. Kui nad nüüd liitumisega endale uue gümnaasiumi saavad, nagu meil Lääne-Nigula vallas, kas see mõjutab ka rahastamist? Oleme kokku leppinud, et koolivõrgu korrastamise meetmest saavad kõik omavalitsused raha taotleda ka siis, kui liitumisega tuleb üks gümnaasium juurde.

Uus volikogu peab nii või teisi otsuse uuesti läbi vaatama, aga mida see „läbi vaatama“ tähendab, pole me lõpuni kokku leppinud. Osa ametnikke ütleb, et uus volikogu peab juurde tuleva gümnaasiumi kinni panema. Teised ütlevad, et see oleks natuke liiga karm, sest see peaks olema üks esimesi tehtavaid otsuseid ja vaevalt et volikogu seda kohe teha tahab. Me ei saa omavalitsust laienemise eest karistada.

Teil on Lääne-Nigula või siin lähedal on Saaremaa, kus Orissaare gümnaasium võib-olla ühel hetkel ei säili, aga praegu on ta töötav kool.

See tähendab siis, et ühel hetkel tuleb ikka maagümnaasiumid kinni panna?

Kui suurt pilti vaadata, siis teatud piirkondades on maagümnaasium mõistlik alternatiiv riigigümnaasiumi kõrval.

Näiteks Pärnumaal, kus oleme leidnud, et lubame kõrvale Vändra gümnaasiumi. Tõsine on teema ka Tallinna linnas – kui peaksime seal võtma kõik riigi vastutada, siis räägime väga suurest kulust.

Valdade liitumisega tuleb päevakorrale ka väikeste koolide teema: kui väike vald hoidis kooli kõigest väest elus, siis nüüd peab suur vald hakka saama mitme sellise kooliga. Läänemaal on näiteks Nõva kool, mis on põhikool, aga õpilasi on vähe. Mis võiks olla selliste koolide tulevik nagu Nõva oma?

Väikeste koolide tulevik oleneb kõige enam kogukonnast – kui on kogukonna toetus väikestele koolile, siis see püsib.

Üle Eesti on aga pilt selline, et haldusreformi tingimustes suur osa väikesi koole sellisel kujul ei jätka. See on kogukondadele väga valus teema.

Mis tulevik võib olla? Nii kaua kui on klassiõpetaja, on kooli suhteliselt odav pidada ja see on võimalik. Kui aga astuda samm edasi ja peame leidma aineõpetajaid, on koolistatet pida suhteliselt keerukas.

• **Väikeste koolide tulevik oleneb kõige enam kogukonnast – kui on kogukonna toetus väikestele koolile, siis see püsib.**

Haridusministrina leian, et haldusreformi tingimustes tuleks õppekava kohandada selliselt, et algkool koos klassiõpetajatega saaks lõpetada 6. klassi, ja muutus tuleb selles suunas, et 7.–9. klass läheb keskusse kokku.

Kuuendas klassis on laps juba 13aastane, võib-olla 14, ning tal on lihtsam valikuid teha ja ka kaugemal koolis käia. Panen selle diskussiooniks välja.

Koolivõrgus muudatusi tehes peame arvestama huvitegevusega – et bussid jm transpordivahendid liiguks nii, et lapsed huviringidest ilma ei jääks. Kui huvihariduse meedet alustasime, joonistus selgelt välja, et kõige suurem omavalitsuste kaardistatud teema oli transport ehk teine bussiring. Kui lapsed juba kell pool kaks koolist ära lähevad, saab huvitegevus osaks vaid vähestele. Suure tõenäosusega

koondub huvitegevus linnadesse või vallakeskustesse.

Kas põhiliselt taotlesid omavalitsused siis huvihariduse meetmest raha transpordiks? Me jagame seda raha teatud mudeli järgi: üks on laste arv, mille puhul arvestatakse ka paljulapselisi peresid, puuetega laste arv; teine on kilometraaz hajaasustuses. Maakonnakeskused on siin kriitilised olnud, näiteks Haapsalu versus ümberkaudsed vallad. Vallad said nagu proportsionaalselt rohkem raha, kuigi huvitegevus koondub Haapsallu. Aga valdades läheb suurem osa rahast transpordile.

Kutsekoolide puhul on näha, et noored sinna ei kipu, küll aga on need täis täiskasvanuid, kellest paljud õpivad lihtsalt oma huvist. Kas see on mõistlik riigi raha kulutamine? Tänu sellele, et kutsekoolides on palju täiskasvanuid, on nende maine läinud tunduvalt paremaks.

Praegu on meil probleem, et igal kolmandal ei ole mingit kvalifikatsiooni. Liiga palju, 36–37 protsenti gümnaasiumilõpetajaid ei õpi edasi ei kutse-ega ka kõrgkoolis. Nad kas ei jaks, neil ei ole võimeid või pole huvi. Enam-vähem sama on ka Põhjamaades ja sellepärast seal suunatakse järjest rohkem noori võimete järgi.

Eestis tekitas see väga suure dilemma, kas see on õige või mitte. Me võime noore panna akadeemilisse harusse, kus ta saab veel rohkem akadeemilisi teadmisi ja justkui saab veel rohkem täiskasvanuks, aga tegelikult edasi õppima ei lähe. Või lepime kokku, et gümnaasium on suunatud kõrgkooli minemisele, ja kui sul selleks püüdlust ei ole, siis tõenäoliselt pole see sulle õige haru.

Praegu ei õpi iga kolmas edasi, aga läheb kutsekooli vanuses 25+. Küsimus on, kas hariduslikult on otstarbekas öelda, et see kümme aastat proovi ja mõtle.

Lõpuks ta ju läheb.

Läheb. Paljud lähevad kutsekooli tööturu kaudu, oma huvist, saadab tööandja, naine ütleb, et mine õpi amet selgeks. Meil on küll ja küll näiteid, kus isa tuleb õppi-

Haridusminister Mailis Repsi sõnul muudab haldusreform koolivõrku.

ARVO TARMULA

ma ja toob poja kaasa. Ta näeb, et see on väärt, on head õpetajad, on hea sisu ja siis ta jõuab tiiruga.

Hiljuti tulite välja ideega kehtestada gümnaasiumisse pääsuks lävend ja suunata nõrgemad õpilased kutsekooli. See tekitab teravat vastukaja. See tekitab vastukaja: on neid, kes ütlevad, et see on põhimõtteliselt õige, ja neid, kes ütlevad, et põhimõtteliselt vale. Juhtus see, et võeti kinni numbrist ja hakati rääkima keskmisest, kuigi algne idee oli hoopis laiem.

• **Vallad said nagu proportsionaalselt rohkem raha, kuigi huvitegevus koondub Haapsallu.**

Praegusel kujul on riigieksamid nii põhikoolis kui ka gümnaasiumis natuke valesti üles ehitatud – meil tehakse lõpuks eksameid, aga üldine eksami-praktika on, et eksam on sisseastumiseks.

Ettepanek algaski ministeeriumis arutlusest, et põhikooli

lõpuksam peaks olema gümnaasiumi sisseastumiseksam, mida teeksid ainult need, kes soovivad gümnaasiumi õppima minna. Samamoodi peaks gümnaasiumi lõpuksam olema ülikooli sisseastumiseksam, mitte see, mis takistab väljumast.

Kui teha gümnaasiumi sisseastumiseksam, siis kas peaks olema mingi miinimum, mille peaks ületama, et edasi astuda? Loomulikult pole see 3,75 ainult keskmise hinde järgi, vaid oleks selge süsteem, mida arvestatakse.

Näiteks arvestatakse põhiainet hindeid, millele lisaks võib arvestada kunsti, laulmist vms, kui kool seda soovib või kui on näha, et see tõstab lapse keskmist hinnet. Näiteks kui laps on musikaalne, aga tema matemaatilised oskused või emakeel on nõrk, arvestame lapse muusikalisi andeid, sest tahame teda selle poole suunata.

Poole lävendist moodustaksid põhiained, 40 protsenti gümnaasiumi sisseastumiseksam ja kümme protsenti võib olla mis iganes – vestlus vms. Osa – selge kallakuga gümnaasiumid – võib poole ulatuses arvestada ainult oma

asju, näiteks reaalkool teeb oma eksamid, muusikakool omi jne.

Lävend oleks selleks, et näha, kas noor on valmis gümnaasiumi õppekava läbima või mitte.

Miks teie hinnangul see 3,75 nii palju vastuväiteid tekitab?

Ega diskussioonis ole aega selgitada. Tavaliselt võetakse mildestki kinni, igaüks kommenteerib seda, mida ta arvab end kommenteerivat.

Mulle meeldis see diskussioon sellepärast, et jõudsime kutsehariduse tegeliku probleemini. Mitte kutsehariduse maine ei ole paha, vaid lapsevanem tahab näha, kuhu on võimalik sealt kaudu edasi minna.

Lävendi seadmine võib mõjutada eelkõige poisse, sest nemad kipuvad hiljem avanema. Hindamine on eraldi teema ja mul on endal neli poissi. On koole, kus endiselt hinnatakse vihiku puhtust või midagi sellist, mis lihtsalt ei tule poistel nii hästi välja. Samal ajal võib ta olla äärmiselt nutikas. Peame natuke vaatama ka seda, mida hindame.

● VÕITLUS VÕRDÕIGUSLIKKUSE EEST

Eva Ladva – pahvak põhjamaist kirge naisettevõtjate teenistuses

Idüllilises Haapsalu linnas üles kasvanud tuli hingeline Eva Ladva (36) murrab stereotüüpe, võitleb naiste õiguste eest ning laiendab teeradu naisettevõtluse populariseerumiseks.

JARITA MAARIA RINTAMÄKI
info@le.ee

Kireva ja väljakutseid täis eluloo- ga Ladva on kohtunud inspireerivate inimestega ja töötanud edu- meelsetes ettevõtetes, kuid pi- danud taluma ka soolist diskri- mineerimist, mille ühiskonnast väljajuurimise on ta võtnud oma südameasjaks.

„Sooline kiusamine on rumal, kallis ja äärmiselt matslik lõbu. Kui soovime riigina olla tõsiselt- võetav koostööpartner arenenud läänemaailmale, ei tohiks me sel- list käitumist endile lubada,” tõ- des Ladva.

Naised kui assistendid

Ladva õppis Tallinna tehnikaüli- koolis haldusjuhtimist ja oman- das laialdased teadmised nii po- litoloogias, juhtimises, majan- duses, psühholoogias kui ka õi- gusteaduses. Esimesel töökohal lugupeetud riigiametis määrati aga peaspetsialistina tööle asu- nud noor naine assistendiks, sest Euroopa Liit nõudis töödejaotust ja mehed pidid ju olema projek- tijuhid.

Ühtegi teist naistöötajat pea- le Ladva ei paistnud selline tegu- viis häirivat. Nõrduinud naine pa- ni peagi tähele, et Eesti ühiskon- nas eiratakse naisi puudutavaid probleeme. Üheks näiteks tõi ta soolise palgalõhe, mis on Eestis olnud juba kümneid aastaid Eu- roopa suurim. „Samal ajal on Ees- ti naised ühed maailma kõige ha- ritumad inimesed,” osutas Ladva paradoksile, „aga kedagi pole see probleem pikka aega huvitanud, nii statistikat kui ka inimeste mu- resid on suuresti ignoreeritud.”

Kui Ladva kolis 2014 vane- mate eest hoolitsemiseks ajuti- selt Haapsallu ega saanud regu- laarselt kontoritööl käia, otsus- tas ta olude muutmisel oma pa- nuse anda.

2015. aasta kevadel alustas Ladva naistele äri-coaching'ut pak- kuvat projekti Nordic Passionis- ta, millest kasvas 2016. aasta su- veks välja esimene eestikeelne spetsiaalselt naistele mõeldud äriblogi ja mis on Eestis siiani ainus omalaadne. Blogis annab Ladva naistele ettevõtlusteema- list nõu ning julgustab neid ak- tiivselt ühiskonnaelust osa võt- ma ja tähtsatel teemadel kaasa rääkima.

Ettevõtjal ja ärinõustajal Eva Ladval on hea meel, et ta kasvas vaikeses mereäärse Haapsalus.

Eestis pole naisettevõtlus siiani tuult korralikult tiibades- se saanud ning teadmised femi- nismist ja naiste õiglasest koht- lemisest on veel kesised, mistõ- tu otsustas Ladva otsida abi välis- maalt. „Mul polnud aimugi, kust alustada!” meenutas ta.

Ladva leidis Ameerika Ühend- riikidest naiste toetamisele pü- hendunud ärinõustaja.

„Väga mõnus oli tunda end samasugusena kui vabas maail- mas sündinud ja kasvanud nai- sed, kelle emad ja vanaemad te- gid 1960ndatel feministlikku re-

volutsiooni, mille järele meie nai- sed isegi veel igatseda ei julge. Õppisin väga palju uut ja leidsin sõpru – loodetavasti kogu eluks!” jutustas Ladva.

Esialgu oli tal mõttes haka- ta korraldama naistele äritee- malisi kokkusaamisi ja kooli- tusi, kuid leidis varsti, et suure- mat ühiskondlikku muudatust on parem luua just blogiga, sest nii jõuab kiiremini laiemale hul- ga inimesteni.

Ladva pakub ka ärimentorlus- teenust, et innustada naisi oma ettevõtlusalaseid unistusi täide

viima. „Kui inimesel on mingi idee, mida ta soovib realiseeri- da, siis mina olen see inimene, kes annab nõu ning aitab tal aru saada, millised sammud on tal vaja unistuse täitmiseks astu- da,” kirjeldas Ladva teenuse si- su. „Aitan leida rahastust, koos- tada turundusplaani, viimistle- da pressiteadet või leida õigeid kontakte.”

Mentorlusprogrammi al- gus kulges üle kivide ja kändu- de. Enesele üllatuseks sai Lad- va hulganisti positiivset ja toe- tavat tagasisidet meestelt, kuid

mitmed naised – tema kliendid – ei saanud ärimentorluse väär- tusest hästi aru ja keeldusid tee- nuse eest tasumast. „Tõesti, äri- coaching'ut teenus on võib-olla na- tuuke kallim,” nentis Ladva, „kuid hind tuleb sellest, kui palju mi- nu teadmised ja konsultatsioon aitab kliendil hiljem raha tee- nida.”

Tulevikus plaanib Ladva oma blogi laiendada ning avada ka ve- nekeelse sektsiooni, aitamaks keerulistes tingimustes elavaid haritud venelannasid, kellel on Eesti tööturul raske rakendust leida. „Usun, et iga inimene ta- hab oma eluga ise hakkama saa- da ja raha teenida ja on selleks võimeline. Paljud lihtsalt ei os- ka kuskilt peale hakata,” ütles Ladva.

Ladva soov vähemprivilegeeri- tud aidata ja motiveerida väljen- dus juba ülikoolis, kus ta kirju- tas lõputöö vaesusest. „Kui oled kasvanud heades tingimustes, te- kib sul varem või hiljem tahtmi- ne teisi aidata. Tunnen, et mulle on antud ka oskus inimesi mo- tiveerida,” rääkis Ladva.

Tallinna tehnikaülikoolis õpi- tu avaras silmaringi. Talle meel- dis ka ülikoolis valitsenud naisi väärtustav kultuur; sealne õhk- kond ja suhtumine erines tema sõnul drastiliselt sellest, mille- ga tal tuli rinda pista pärast üli- kooli lõpetamist. „Kui päris ise- seisev elu hakkas pihta, siis nä- gin, et Eestis toimub hoopis mi- dagi muud kui see, millega mi- na olin varem kokku puutunud,” rääkis Ladva.

Esimeses ettevõttes, kuhu noor ja ambitsioonikas Ladva tööle läks, viidi ellu Euroopa Li-idu rahastatud projekti, milleks oli vaja projektijuhte ja assisten- te. „Ülemus ütles, et teeme nii, et meestest saavad projektijuhid ja naistest assistendid,” meenutas Ladva, „ja see oligi kõik.”

Esialgu maksti mõlemale ametikohale palka umbes sama palju, kuid peagi tõsteti projekti- juhtide töötasu kolmandiku ja- gu, sest noori meestaltente oli ju vaja hoida. Ladva, kes tegi kee- rukusastmelt võrdväärset tööd, oli pettunud ning otsustas töölt lahkuda.

Microsofti juhtkonnas

Järgmiseks sai temast juhiabi Microsoft Internationali tipp-

juhtkonnas, kus ta töötas pea- direktorist neljanda juhi alluvu- ses. Töö oli pingeline, kuid Ladva- le see meeldis. Ta arvas, et kuue kontakti reegel tema ja Bill Gate- si vahel enam ei kehti, sest tõe- näoliselt lahutab Evat Billist vaid üks mees, endine ülemus And- reas, kellega koostöö läks ime- liselt hästi.

Ladva nimetas mitut inimest, kes on olnud talle elus suureks toeks, eeskujuks ja inspiratsioo- niallikaks. Kustumatu mulje on jätnud talle sotsiaalse ettevõtluse riikitooja ja eestvedaja Artur Tae- vere. „Taevere viis 2006. aastal kamba Tallinna heidikuid Kap- linna ülemaailmsetele kodutute jalgpallimeistrivõistlustele ning muutis täielikult eestlaste suhtu- mist vaestesse ja sotsiaalselt tõr- jutuisse,” jutustas Ladva.

Ladva elukäiku on tugevalt mõjutanud perekond ning tur- valine lapsepõlv, mis talle vane- mate mõjuka positsiooni tõttu osaks sai.

Eva isa küüditati noores eas Siberisse, kus sai tema õpetajaks endine vene kõrgaristokraat. Isa aitas vanaproual puid ja vett tas- sida ning vastutasuks avanes noormehel võimalus saada sel- gekse tipptasemel vene keel. Lad- va rõhutas, et tema isa ei kuu- lunud kunagi kommunistlikus- se parteisse, kuid pärast Siberist naasmist ja kõrghariduse oman- damist toleaegses polütehnilises instituudis juhtis isa 1970ndatel ENSV plaanide kaitsmist Mosk- vas – kõik tänu oma suurepära- sele vene keelele ja heale suht- lusoskusele.

Isalt on õppinud Eva inimes- tega head läbisaamist ja mõist- likku konfliktilahendamist. „Isa ikka manitseb, et inimestest ei tasu uisapäisa üle sõita, isegi kui sul on selleks õigus ja võimalus, sest keegi on sinu suhtes ebaõig- laselt käitunud,” ütles Ladva. Te- ma lapsehoidjaks oli vanaema, mistõttu ei pidanud ta käima las- teaia ja jäi puutumata Nõukogu- de ideoloogiast. „Mul oli tänu sel- lele lihtsam kasvada iseendaks. Mulle ei avaldatud survet.”

Tal on hea meel, et oli või- malik veeta oma lapsepõlv just Haapsalus. „Haapsalu oli ühek- sakümnendatel muu Eestiga võr- reldes väga turvaline ja siin on alati olnud palju kultuurisünd- musi ning põnevaid isiksusi.”

Canzone pärjati Kreekas kahe kuldse tiitliga

LEMMI KANN
lemmi.kann@le.ee

Haapsalu tütarlastekoos Canzone naasis Kalamäta rahvusvaheliselt koorifesi- tivalilt Kreekas kahe kuld- se tiitliga.

Canzone võistles seekord ka- hes kategoorias. „Me pole seda seni julgenud veel teha,” nen- tis koori looja ja dirigent Ulrika Grauberg (pildil). Seda enam on põhjust tulemuste üle rõõmus

tada. Eriti väärtuslikuks teeb kuldse tunnustu- se seekord tõi, et Canzone läks festiva- lile nii värskes koos- seisus, et suurem osa lauljatest polnud kuna- gi varem ühelgi konkur- sil osalenud.

„No nagu ma ikka olen – ar- van alati, et küll me saame hak- kama,” naeris Grauberg. Ta tun- nistas aga, et pole kunagi olnud nii murelik kui seekord: kas

esimest korda kooriga välisrei- sil olevate tüdrukute närv peab vastu?

Pidas.

Laste- ja noortekooride kate- goorias sai Canzone 5. taseme kulddiplomi (diplomid jaotata- se saadud punktide alusel tase- metesse – toim.).

„Me ei ole Canzone ega ka kammmerkooriga kunagi 5. tase- me kuldla saanud. See on kõige kõvem diplom, mis me üldse saa- nud oleme. Tavaliselt oleme saa-

nud 3. taseme kulddiplomi,” üt- les Grauberg. Ühtlasi sai Canzo- ne laste- ja noortekooride kate- gooria võidu.

Folkloori kategoorias sai Canzone 4. taseme kulddiplo- mi ja teise koha. „Me ei ole ka selles kategoorias varem nii kõr- get tunnustust saanud,” märkis Grauberg.

Saavutus on seda erakordsem, et selles kategoorias võistlevad lapsed, noored ja täiskasvanud koos. „Valdavalt olidki täiskas-

vanute koorid ja kokku oli koo- re palju rohkem kui tavaliselt – 11. Konkurents oli väga suur ja olime vaimus valmis selleks, et peame leppima hõbedaga – mõ- ni ei saa üldse midagi!” rääkis Grauberg. Aga läks teisiti.

Graubergi sõnul oli see tule- mus veel suurem üllatus, sest konkurentsi pakkunud koorid olid tunduvalt rohkem kui suu- repärased.

Grauberg ütles, et tal on oma laulutüdrukute üle väga hea

meel, sest ilusate silmade eest sellel konkursil punkte ei anta. „Žüriis on rahvusvahelise taus- taga tippmuusikud.”

Järgmiseks tahab Grauberg leida mõne rahvusvahelise põ- nevate juhendajatega töötoa, et Canzone saaks veel õppida ja areneda.

„Ma olen seda meelt, et igal aastal ei ole vaja rahvusvaheli- sel konkursil käia, üks aasta tu- leb võtta õppimiseks,” selgitas Grauberg.

● ESIMEST KORDA KOHALIKUS POLIITIKAS

Kuidas läks valimistel esimest korda kandideerijail?

Läänemaal kandideeris kohalikel valimistel 270 inimest. Septembri lõpus küsitles Lääne Elu kolme, kes kandideerisid esimest korda elus. Nüüd oli aeg uurida, kuidas neil läks.

KAIE ILVES
kaie@le.ee

Esiteks, volikogusse nad ei saanud. Teiseks ei andnud nad häält iseendale, vaid oma nimekirja esinumbrile. Kolmandaks ei jäänud neist keegi hääleta ega olnud ka oma nimekirjas viimane, ja neljandaks, kõik kolm oleks iga kell nõus uuesti kandideerima.

Ingrid Kesler – neli häält

Ingrid kandideeris Lääne-Nigula volikogusse SDE nimekirjas.

„Häbi tunnistada, aga neli häält sain,” ütleb Ingrid. Tegelikult, parandab ta ruttu, pole see häbi, ja pettunud pole ta ka. Pigem põnevil. Nimelt on Ingrid mõelnud, kes need neli häält talle andis. Tal pole aimugi. Keegi pole tulnud ega öelnud, et hääletas Ingridi poolt. Ingridi enda hääle läks Lääne-Nigula sotside esinumbrile Neeme Suurele. Enda poolt hääletada ei pidanud Ingrid sündsaks. Ingridi abikaasa ütles juba enne valimisi, et tema hääletab Ingridi poolt. Nii et 24st 11 häält on Evale teada. Eva on häälele üle rõõmus ja valijaile tänulik.

Vilja kandsid tegelikult ka Ingridi enda ootused, sest Neeme Suur sai volikokku. Pettunud on Ingrid selles, et sotsid ei saanud nii palju kohti, et Suurest saanuks Lääne-Nigula vallavanem.

Valimisõhtul oli Ingrid koos abikaasaga kodus, jõi teed ja vaatas telekast „Su nägu kõlab tuttavalt”. Oma häälele hulga sai Ingrid teada alles paar päeva hiljem, kui sõber FBs ütles.

Enne valimisi ütles Ingrid, et ei pea õigeks end reklaamida ega reklaaminudki. Ene-sekiitus, ütleb Ingrid, on talle loomuvastane. Tema põhimõte on: kui valitakse, siis valitagu selle järgi, et inimest teatakse ka ilma valimiste-eelse sebiimiseta. Selgus, et vähemalt neli inimest on Ingridit teadnud, usaldasid teda, ning selle eest on Ingrid siiralt tänulik ja uhke.

Kampaania korras käis Ingrid siiski ühel valimisdebatil ja korra rahvaga kohtumas, sest ebaõiglane oluks end distantseerida. Nii täitiski Ingrid oma kandidaadikohust ja läks Taebasse rahvakoosolekule. „See oli üks naljanumber,” ütleb ta tagantjärele.

Nimelt ei teadnud ta oma kandideerimise numbrit ja nii tuligi tal marssida saali teise otsa seda visiitkaarti pealt vaatama. Visiitkaarte oli Ingridil 50 tükki, need olid erakonna tellitud ja ega Ingrid neid kellelegi jaganud. Sama oli pastakatega.

Ka tagantjärele ütleb Ingrid, et kandideerimine oli õige otsus, aga ainult sellepärast, et ta tegi seda viisil, mis talle sobib:

Haapsalu kolledži kompetentsikeskuse direktor Eva Makienko volikogusse ei pääsenud ja teeb oma igapäevatööd nagu varemgi. 3 × ARVO TARMULA

Ella Vallimäe – kümme häält

Ella kandideeris Haapsalu volikogusse EKRE nimekirjas.

„Esialgu piisab,” ütleb Ella oma hääletasaagi kohta. Kas see tähendab, et Ellast saab kohalik tegus poliitik, pole kindel. Neli aastat on pikk aeg ja Ella ei taha hakata veksleid välja käima. „Eks paista. Eks ma pea selle üle mõtlema,” ütleb ta järgmiste valimiste kohta, aga midagi paha tal kandideerimisest ütelda ei ole.

Oma hääled sai Ella teada järgmisel päeval pärast lõunat, sest Haapsalu valimistulemustega oli mingi segadus, need ilmusid ja kadusid. Kogu aeg ei jõudnud Ella jälgida ka.

Valimiste õhtu veetis Ella koos abikaasa ja Haapsalu EKRE esinumbri Toomas Vallimäega Taksi pubis valimispeol. Varem ei olnud Ella valimispeol käinud, ka abikaasa saatjana mitte. Pidu oli Ella sõnul tore: sai mõtteid vahetada ja

ühiselt tulemusi oodata. „Natuke pingeline oli ka, kui tulemused hakkasid tulema, aga siis kadusid jälle ära,” meenutab Ella.

Erakonna tulemused edastati abikaasa Toomasele lõpuks telefonitsi. „Peamise info saime siis teada,” ütleb Ella. Et aga täpseid tulemusi veel ei olnud, ootas abikaasat Ella sõnul kodus unetu öö. Ella ise magas rahulikult.

Ella enda hääle läks abikaasa Toomasele. „Loomulikult. Kellele siis veel?!” hüüatab Ella. Abikaasa hääletasaak oli Ellale tähtsam kui tema enda oma. Abikaasa toetuseks Ella üldse otsustaski kandideerida. Toomas Vallimäe 185 hääle kohta ütleb Ella, et see on hea tulemus. Võib rahule jääda. Toomas sai volikogusse. Erakonna tulemus aga võinuks olla parem. EKRE vähestes hääletes on Ella veidi pettunud nagu selleski, et Keskerakond sai nii palju hääli.

„Seda oleme arutanud, et edaspidi peab meilt rohkem ini-

Eva Makienko

- 45aastane Haapsalu kolledži kompetentsikeskuse direktor
- Kõrgharidus
- Abielus, kaks poega
- Elab Haapsalus

„Mina olen väga rahul,” ütleb Eva oma 24 hääle kohta. Eva nagu Ingridki ei teinud mingit valimiskampaaniat, visiitkaarte ei olnud tal üldse ja midagi muud ka mitte, sest Eva sõnul pole ju mõtet: kogu see risu, mis tekib, kui reklaam pärast valimispäeva oma mõtte kaotab.

Ka Eva ei saanud iseenda häälet, aga erinevalt Ingridist sai ta abikaasa hääle. Evale on ka üks või teine inimene pärast ütelnud, et hääletas Eva poolt. Nii et 24st 11 häält on Evale teada. Eva on häälele üle rõõmus ja valijaile tänulik.

Eva enda hääle sai tema nimekirja esinumber Urmas Sukles. „Iseenda poolt hääletada oluks kuidagi kummaline,” ütleb Eva.

Eva 24 häält jäi sinna vahe-mikku, mis ta arvaski end saavat: 10–20 häält. „Nii et esigi üle ootuste,” märgib Eva.

Eva ema, kes oli esialgu umbusklik ja kahtles, kas tütrele ikka on seda valimiste tralli vaja, elas lõpuks Evale kaasa ja rõõmustas koos temaga.

Valimiste õhtu veetis Eva koos abikaasa ja pojaga oma valimisliidu peol Fra Mares. Sellisel peol polnud Eva varem käinud. „Täitsa tore pidu oli,” tunnistab Eva. Kõik olid elevil, vahepeal oli mõnel korts kulmude vahel, Haapsalu valimistulemustega oli segadus, neid ei olnud võimalik jälgida. Kui jälle oli, läksid näod üha rõõmsamaks.

„Kui saime lõpptulemuse teada, rõõmustasime koos teistega ja tulime ära koju,” ütleb Eva. Oma hääletasaaki vaatas Eva järgmisel hommikul internetist.

Kui keegi küsiks Eva käest nõu, kas kohalikel valimistel kandideerida või mitte, julgeks Eva soovitada küll. „Kui on valimised kohalikus elus kaasa rääkida ja tahe tegutseda, tasuks proovida küll, ja mitte nii väga muretseda, kuidas läheb,” ütleb Eva. Eval endal, nagu ta on juba mitu korda öelnud, läks hästi: tema valimisliit võitis, koalitsioon tuleb tugev. Eva aga elab ja tegutseb edasi nagu seni: rõõmsalt.

Räägitagu mis tahes, ütleb Eva: poliitika ei pea ilmtingimata olema räpane, nagu nii mõnedki arvavad.

„Igal pool saab iseendaks jääda, ka poliitikas. Kui ma jään iseendale truuks, ei saa mulle keegi panna pähe mõtteid, mis pole mulle omased, nagu ei saa mind panna ka tegutsema minu põhimõtete vastu,” ütleb Eva.

Ella Vallimäe

- 53aastane Noditoa müüja
- Keskhariidus
- Abielus, kolm tütart, kaks lapselast
- Elab Paralepas

mesi kandideerima ja tundud nimesid peab olema rohkem,” ütleb Ella. Abikaasa Toomasel olnud nimekirja kokku saada raske, inimesed millegipärast kartsid kandideerida. „Ma ei tea, mida nad kartsid, aga edaspidi peab nimekirja olema pikem,” kinnitab Ella.

Eva Makienko – 24 häält

Eva kandideeris Haapsalu volikogusse Urmas Suklese valimisliidu HaRi nimekirjas.

● VALIMISTULEMUS

Valimiste häälatesaak – kõik kandidaadid, kõik hääled

Seekordsetel omavalitsuse volikogu valimistel valisid ühist volikogu Haapsalu ja Ridala inimesed, Lihula, Hanila, Koonga ja Varbla valijad, Lääne-Nigula, Martna, Kullamaa, Noarootsi ja Nõva rahvas ning vormsilased.

HAAPSALU

Valijaid kokku oli 11 278, neist valimas käis 6391 ehk 56,7 protsenti. Volikokku sai HaRi 12 kohta, Keskerakond 5 kohta, Meie Inimesed 4 kohta, Reformierakond 2 kohta, EKRE 1 koha, SDE 1 koha ja Eestimaa Ühendatud Rahvapartei 0 kohta.

HaRi

Urmas Sukles	1207
Siim Saareväli	116
Sulev Saareväli	93
Ilona Aasvere	90
Virge Tiik	81
Ülo Kalm	81
Tõnis Siir	77
Mati Hunt	74
Mati Seppi	71
Andri Meriloo	62
Lauri Väli	52
Tõnu Parbus	52
Riho Lepp	52
Kaja Rootare	49
Tiit Moor	46
Alo Lõps	46
Andres Laidre	44
Kalju Aigro	42
Rene Serg	40
Andrei Mändla	39
Toomas Kallemets	34
Riho Varik	32
Antti Kammiste	31
Kalle Kruusma	29
Lea Kiis	26
Eva Makienko	24
Aleksander Joonasing	24
Jaak Veskimägi	23
Tiina Kütt	22
Arne Buht	22
Madis Raudsepp	18
Terje Parra	18
Ly Märss	18
Anu Tamme	15
Ants Ale	15
Harry Lindemann	14
Eleri Tänav	13
Kaido Sasse	12
Jari Antti Antero Wickström	8
Elerin Lees	7
Karin Zahharov	6
Kokku	2825 häält

Valimisliit Meie Inimesed

Merle Mäesalu	211
Andrei Tšerepanov	135
Toomas Schmidt	135
Raimond Lunev	49
Aime Koit	40
Arnold Juhans	40
Kristjan Tõlk	38
Rea Raus	38
Kaido Antsve	36
Tiia Treimann-Differt	28
Lea Samarajev	25
Margus Maiste	24
Heino Tamm	20
Jüri Saar	20
Aive Saadjärv	16
Toivo Tomingas	15
Kaija Paalberg	14
Maia Tohver	12
Toomas Post	11
Koit Latik	10
Anželika Murik	8

Haapsalu ja Ridala valimistest võttis osa 56,7 protsenti valijaist.

Katrin Nuuter	7
Heli Reichardt	6
Ahti Olesk	6
Arles Taal	4
Kokku	948 häält

Eesti Sotsiaaldemokraatlik Erakond

Heinar Tuulberg	64
Kaido Sipelgas	60
Heli Kaldas	56
Valdo Maisalu	36
Natalja Duškina	23
Markku Olavi Lehtonen	23
Koiti Klimberg	16
Maie Kram	16
Triin Jugapuu	15
Kaja Mander	14
Kai Huul	13
Mirjam Suurkivi	11
Niina Leika	7
Tatjana Joonasing	6
Regina Multram	4
Kokku	364 häält

Eesti Konservatiivne Rahvaerakond

Toomas Vallimäe	185
Kalju Hepner	49
Ille Palusalu	36
Ly Märss	32
Anu Tamme	32
Toomas Kivisalu	27
Riina Raba	19
Aarne Kritt	18
Ville Jakobson	18
Marge Kuris	15
Ella Vallimäe	10
Tiit Karu	8
Kokku	449 häält

Eesti Keskerakond

Peeter Vikman	290
Jaanus Karilaid	148
Helle Saarsoo	117
Natalia Koropets	64
Helen Rammu	62
Malle Öiglas	47
Reelika Ender	42
Marvel Alp	41
Janek Hiimäe	31
Jana Koel	26
Riima Velbre	25
Aare Tamm	24
Sirli Olgo	24
Juliana Sommermann	23
Veiko Pärnaste	23
Ülle Karjane	21
Heikki Sool	20
Tiit Kirs	14
Viive Marleen	13
Andreas Rahuvarm	13
Vladimir Padama	11

Viljar Paas	10
Nelli Naison	9
Margot Maantoa	9
Raul Kuusk	8
Kalle-Kusta Tõnisma	7
Ülo Telgmaa	7
Valeri Larionov	6
Kokku	1135 häält

Eesti Reformierakond

Lauri Luik	224
Urmas Koppe	56
Erki Teras	48
Sulev Vare	43
Olev Peetris	39
Anti Ratas	36
Reimo Nebokat	28
Karel Möll	26
Mari-Liis Pällo	14
Karel Nappus	14
Olari Nebokat	13
Jaanus Müür	13
Silvi Kurisman	13
Kädly Künnap	13
Caspar Vikkisk	10
Helina Evert	10
Erki Erik	9
Kari Antero Tynkkynen	8
Urmas Naudre	8
Reimo Saar	4
Veiko Aasa	4
Janar Kuld	3
Rait Kikas	1
Kokku	637 häält

Eesti Ühendatud Vasakpartei

Aleksander Soome	7
Kokku	7 häält

VORMSI

Valijaid nimekirjas 384, neist hääletas 267 ehk 69,5 protsenti. Volikogus sai valimisliit Terve Vormsi 9 ja Keskerakond 0 kohta.

Valimisliit Terve Vormsi

Ivo Sarapuu	31
Arvo Allik	28
Kaido Valm	19
Algor Streng	17
Tanel Viks	15
Ene Sarapuu	15
Harri Rosenblad	15
Heino Paulus	14
Gert Kanarbik	14
Arkadi Tammik	14
Sven Rammul	11
Madli Tarjus	11
Mikk Varblane	10
Toomas Puurmann	8

Meeme Veisson	7
Heily Piip	7
Toomas Mätlik	5
Ilmar Koppelmaa	4
Ada Ojasaar	2
Kokku	247 häält

Eesti Keskerakond

Toivo Hokkonen	17
Aavo Jüristo	1
Kokku	18 häält

LÄÄNE-NIGULA VALD

Valijaid kokku 6078, neist hääletamas käis 3499 ehk 57,6 protsenti.

Volikokku sai valimisliit Ühinenud Kogukonnad 14, SDE 6, EKRE 3, Reformierakond 2, Keskerakond 0 ning Kodune ja Kultuurne Nõva 0 kohta.

Valimisliit Ühinenud Kogukonnad

Mikk Lõhmus	473
Einar Pärnpuu	133
Lauri Lilleoks	120
Jüri Ott	120
Laine Belovas	81
Allan Kelder	81
Aivo Hirno	67
Jaanus Mägi	66
Andres Kampmann	60
Kadri Lukk	56
Mai Jõevee	56
Jaak Aasma	49
Arvo Riisalu	34
Margus Ojamäe	31
Toomas Tammeorg	29
Margus Laidmets	29
Tenno Laanemets	29
Peeter Kallas	27
Ahto Jõgi	26
Erlend Kotkas	23
Renno Silde	23
Ants Siig	22
Julia Sirkel	21
Maris Hein	20
Riina Gilden	16
Andrus Post	15
Lembit Kivistik	15
Ülle Schönberg	13
Indrek Urbas	13
Margus Kask	11
Piret Riis	11
Peeter Zolotov	11
Reelika Toom	9
Andre Oja	9
Neeme Väli	8
Eevi Rätsep	7
Raimond Danilov	6
Kokku	1820 häält

Eesti Sotsiaaldemokraatlik Erakond

Neeme Suur	170
Arvo Ninn	61
Aivar Oruste	57
Oliver Tammemägi	44
Marge Kanna	34
Leili Mutso	32
Danguole Tamberg	31
Guido Ulejev	27
Kalle Orumaa	24
Janek Loorens	23
Lea Lai	20
Andres Liiv	19
Marju Heldema	17
Vaike Nõu	17
Urmas Muld	16
Mati Kallemets	16
Andero Paalvelt	16

Kail Visla	15
Aare Kalm	14
Tiiu Tulvik	13
Meinhard Ledis	12
Tiina Tuulik	11
Ester Rodima	10
Gennadi Vihman	10
Mare Laide	9
Eneli Ööpik	8
Anne Soodla	7
Ingrid Kesler	4
Eha Allika	4
Elar Kuusemaa	3
Kokku	744 häält

Eesti Konservatiivne Rahvaerakond

Hardi Rehkal	153
Elvo Leppmaa	58
Ülle Heinleht	45
Lidya Tee	31
Aare Vaalma	28
Argo Kliss	23
Olev Tähiste	17
Ahto Lääts	10
Merlin Saska	8
Mario Uustam	6
Halja Veersalu	5
Kaitlyn Lääts	4
Andre Karja	3
Kokku	391 häält

Eesti Reformierakond

Marek Topper	75
Jaanus Ratas	68
Kristo Priimägi	39
Enn Kerge	30
Endel Pelapson	27
Kristel Jammer	25
Ulrika Tülp	17
Tanel Tiisler	12
Riina Leidsalu	9
Ivar Prees	9
Reio Altmeri	7
Kokku	318 häält

Valimisliit Kodune ja Kultuurne Nõva

Virve Tauts	23
Kaidi Silver-Schöbe	21
Ilme Peeduson	14
Margus Ollema	13
Inge Teslikova	9
Silja Silver	1
Ivo Karindi	1
Kokku	82 häält

Eesti Keskerakond

Üllar Neemrand	40
Kalle Saar	22
Elari Saar	22
Rain Poolen	21
Toomas Peterson	11
Arvo Kirs	7
Kokku	123 häält

LÄÄNERANNA VALD

Valijaid kokku 4802, neist käis hääletamas 2715 ehk 56,5 protsenti. Volikokku sai Lääneranna valimisliit 14, Nelja Valla Ühisjõud 5, EKRE 2 ja Keskerakond 0 kohta.

Eesti Konservatiivne Rahvaerakond

Meelis Malk	97
Signe Tetsmann	37
Raul Oberschneider	31
Rein Merila	30
Riho Mägist	26
Priit Tein	25

Rene Kask	16
Viktor Kruuse	13
Lydia Truumees	12
Triin Kuusk	9
Laur Oberschneider	8
Jaana Laats	8
Avo Kiisk	8
Marek Kast	8
Ülle Pärnpuu	5
Kokku	333 häält

Valimisliit Nelja Valla Ühisjõud

Rait Maruste	125
Andres Hirvela	95
Külli Raudsik	91
Maie Ausmeel	61
Heino Sabiin	41
Jüri Rummel	36
Kaimo Adler	33
Kersti Ajaots	30
Marika Sabiin	23
Õie Palu	20
Kaljo Brandt	18
Lembit Tammsalu	8
Marika Soobard	8
Vladimir Selge	8
Eha Raja	8
Valentin Morozov	6
Tarmo Viikmaa	5
Tiiu Meriorg	5
Priit Laev	4
Sirje Tamme	3
Kristi Küttmann	3
Kokku	631 häält

Eesti Keskerakond

Arvo Kivisto	10
Kokku	10 häält

Lääneranna valimisliit

Mikk Pikkmeets	298
Janar Söber	94
Arno Peksar	94
Tiina Lobja	86
Mardo Leiumaa	84
Ireen Kangro	78
Kristi-Carolina Reinmaa	58
Vallo Kappak	56
Eva Kääramees	55
Mairo Kanter	49
Jaak Kastepõld	48
Ain Saare	45
Margit Merila	43
Jüri Mõniste	35
Andri Annerviek	35
Stanislav Nemeržitski	34
Maidu Leever	33
Pille Kaisel	32
Kaja Lotman	32
Sivar Tõnisson	31
Raimond Lobjakas	30
Olavi Vainu	30
Meelis Holter	28
Kristel Rohumägi	27
Jüri Hinsberg	26
Mare Paarasma	24
Kuuno Anijärv	23
Anneli Pikkmeets	23
Veiko Laev	22
Kalmer Nellis	22
Annika Urbel	20
Mart Viipsi	18
Peep Põldäär	16
Saima Soobard	13
Jaani Välimäe	13
Ragne Kalmet	12
Pille Saatmäe	12
Kaspar Arusalu	12
Ants Mölder	12
Tauno Tähe	11
Kaido Saak	11
Ilme Figol	3
Kokku	1728 häält

Lehm Ljudmilla

Tekst Aidi Vallik
Pilt Ott

lastekas

RAHAPOMMIJA

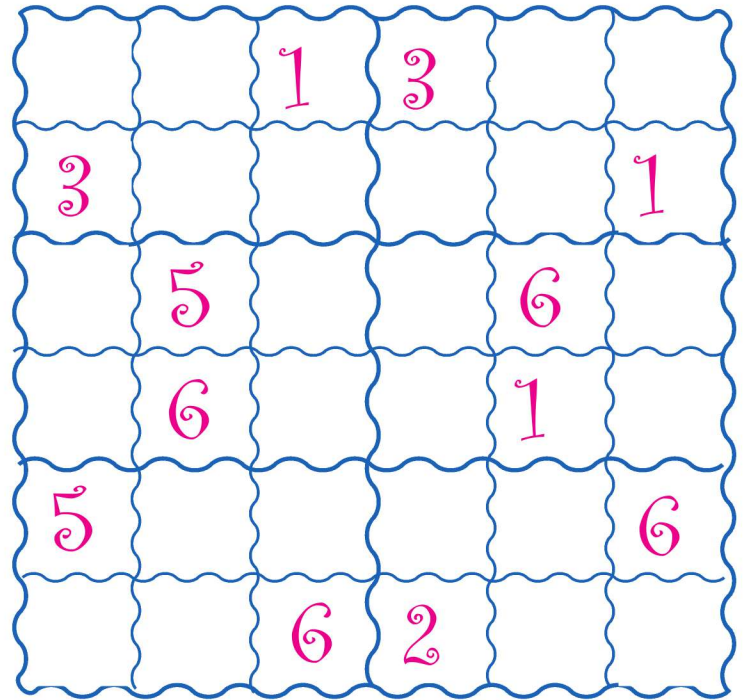
MEIE TÄNAVAST ÜKS MEES
OLI PÄRIS PAHA.
KÕIK PÕGENESID TEMA EEST,
SEST TA POMMIS RAHA.
EI TA JÄTNUD RAHULE
JA EI TA LÄINUD ÄRA,
JA KUI VASTU PUIKLESID,
SIIS TEGI KISA-KÄRA.
LAENUKS NURUS VIEKAT
KÕIGILT, KEDA NÄGI.
HILJEM JÄTTIS MAKSMATA,
EI TUNDNUD ÜLDSE HÄBL.

LÕPUKS VÕLGU VIEKA
TA OLII KÕIKIDELE
JA KÕIGIL OLII KÕRINI
TA TÕUTUST POMMIMISEST.
SIIS NAABRID VÕTSID KINNI TA
JA PANID KAUBAKASTI

JA SAATSID SAJUSAARTELE
TA KAUBALAEVA LASTIS.
LAS AVASTAB KA KAUGEID MAID,
EHK LEIAB LAUSA KULDA?
SIIS VIEKAID TAL NURUMA
EI OLE PÕHJUST TULLA.

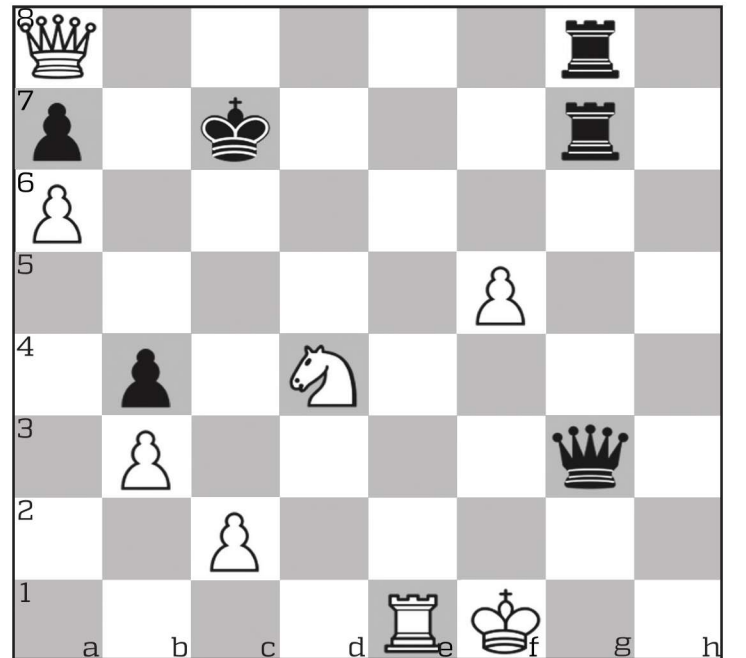
LASTESUDOKU

SUDOKU

4								9
	5			4			2	
6		2				4		3
	2		1		8		3	
1								7
	6		3		9		5	
3		6				2		5
	1			9			7	
5								8

MALE

LP RISTSÕNA- JA MALELAHENDAJAD

Eelmise nädala vastused: Le6; g6; Vd8#.

Matt kahe käiguga.

Leidke tänasest ristsõnast lahendus vastuse realt.

Eelmise nädala vastus: hammas ei hakka peale; hambaid varna panema. Lahendusi ootame hiljemalt järgmise nädala reedeks aadressil reklaam@le.ee või Posti 30, Haapsalu. Oktoobris õigesti vastanute vahel loositakse välja Lääne Elu meeneid.

SELLE NÄDALA SUDOKU LAHENDUSED

9	6	3	5	1	8	2	4	7
4	8	2	3	9	7	1	5	6
1	7	5	2	6	4	8	3	9
5	4	8	6	2	9	3	7	1
7	9	6	1	4	3	5	8	2
3	2	1	8	7	5	9	6	4
8	1	4	7	5	2	6	9	3
6	3	9	4	8	1	7	2	5
2	5	7	9	3	6	4	1	8

8	6	3	2	5	1	7	9	4
5	2	1	9	7	4	8	3	6
9	4	7	3	8	6	5	1	2
7	3	6	5	1	8	4	2	9
2	1	5	7	4	9	3	6	8
4	9	8	6	2	3	1	5	7
1	7	2	4	6	5	9	8	3
6	8	9	1	3	7	2	4	5
3	5	4	8	9	2	6	7	1

telesaad		eesti keel	moone	naisenimi	raba Harjumaal	heade mõtete linn	Soome mehenimi	näitl. asetus laval	is. as. euroopium	Eesti domeen muusika-stiil	kuulus kuningas piiblis	press
		järjest tähed										Eesti luuletaja
meess.												lendtäht
sündm. tekst, kava										samuti		Soome domeen ante meridiem
tükk		ringreis						ümar				
endine Eesti teatri-tegelane		Lääne Elu						küsimis-võistlus				
radio-saad				see tähendab arvutifirma			kuulus male-turniir	näitleja		võimsus-ühik		
45.										teleaja-kirjanik	Läänem. dirigent	
		jõu				teener end E. akadeemik (in + n)						võhik
		linn Rumeen.										null
		purunenud			F1 piloot (n + in)					ussi		
		e. teatri-juht			inter alla					501.		
log nat							solidne				lasumus	
süsiniku erim							põlet. kü-la Ardu lähedal				juunior	
kunsti-teadlane (in + n)	sama-tähele-panu			pinnamoot	e. filmi-režiss.			mälestus-rajatis	pealinn Ameer.			sõjal. sportl. võistlus
						ma pole teadlik		zooloog (in + n)	salga			
						paleus				naisenimi		
										küri		
		e. jalgrattur rooml. tervitus								solvav hüüdnimi		
100 a				Appia		450.	tütar rahvus loco sigilli					
tele-seriaal				ehk		... või nii		röövkal		malend		
								beebi		kallis-vara		
	vaikselt sugulase ladu		finantseeri						is. as.		telesaad	
			tänav Haaps.						Soome mehenimi		rida kuu	
väga vaikselt		valuühü					rivis	naisenimi		siinus naiseniimi		
Leedu domeen		Islandi domeen					kuues	audio-video		Ukraina lennuk		
				Itaalia mehenimi					0,2 G			
				linn					jõgi Pihkva oblastis			
		dokumendi maks				noot					viis	
		2 x kons				võrratu					isikukood	

E 23. oktoober

06.55 Terevisioon
08.55 Kutsuge ämmaemand!
09.50 Terevisioon
11.55 Maahommik
12.35 Wend Weis
13.10 Punane sekund
13.35 Reisile minuga
14.00 Meie maailm
14.55 11 000 aastat hiljem
15.40 LIVEstonia
16.10 Paks boss
17.00 Aktuaalne kaamera
17.05 ENSV
17.35 Kutsuge ämmaemand!
18.30 Aktuaalne kaamera
19.00 Ringvaade
20.00 Osoon
20.30 Iseolemine
21.00 Aktuaalne kaamera. Ilm
21.30 Sport
21.40 Välisilm
22.15 Kalifaadi lõvikutsikad
23.10 Lõksus – tapja meie seas
00.05 Ringvaade
01.08 ERR.ee uudised

06.15 Küladetektiivid
07.05 Alvin ja koopaoravad
07.35 Looney Tunes
08.00 Reporter
09.00 Minu kodu on parim
10.00 Purunenud elud
11.00 Kodus ja võõrsil
11.30 Nädalalõpp Kanal 2ga
13.00 Roaldi nädal. Truu ühele ametile
14.00 Tüdruk nimega Elif **15.00** Armastuse maitse **16.00** Külade-
tektiivid **17.00** Minu kodu on parim
18.00 Purunenud elud **19.00**
Reporter **20.00** Köök **20.30** Ko-
dutunne **21.30** Nukumaja **22.30**
Kiired ja vihased **6 01.00** Oh-
mukaitse **02.40** Reporter **03.30**
Aedniku aabits **04.00** Ameerika
talent **05.25** Kalevipojad

06.15 Tähesõjad **06.40** Trans-
formerid. Päästerobotid **07.05**
Käsna-Kalle Kantpüks **07.35**
Transformerid. Päästerobotid
08.00 Käsna-Kalle Kantpüks
08.25 Minu köök on parim **09.25**
Krista lood **09.55** Kirgede torm
11.00 Vaprad ja ilusad **11.35**
Top Shop **11.50** Su nägu kõlab
tuttavalt **15.00** Saatuslik valik
16.00 Vaprad ja ilusad **16.30**
Kirgede torm **17.40** Minu köök
on parim **18.45** Seitsmesed.
Uudised **19.25** Seitsmesed **20.00**
Kuuurija **21.05** Hüpnosisöör
21.30 Merivälja **22.30** Wolve-
rine **01.05** Sherlock New Yorgis
01.55 Moodne perekond **02.20**
Merivälja **03.10** Kuuurija **03.55**
Hüpnosisöör **04.20** Seitsmesed.
Uudised **05.00** Seitsmesed **05.25**
Üheotsapilet

07.00 Yoko **07.10** Karusmarjad
metsikus looduses **07.35** Gero-
nimo Stiltoni lõbusad lood **08.00**
Susapusa Okidos **08.10** Lola Pikk-
kõrv **08.15** Lastetuba **08.30** Pipi,
Pupu ja Rosmary **08.40** Prügihunt
ja Superjānes **09.00** Kuldsed
jalgpallisaapad **10.25** Ringvaade
11.30 Paks boss **12.20** Umrika
13.55 Ilus maa **14.05** Rõlli ja
kuldne võti **15.30** Uus Tase **15.50**
Vaid see on armastus. XII noorte
laulupidu „Mina jään” **15.55** Papist
poisid **16.00** Lastetuba **16.15**
Loomaaia tee 64 **16.25** Rüütel
Rooste **16.40** Mily murrab pead
16.50 Džungliraamat **17.00** Mina
ja Miia **17.25** Beni ja Holly väike
kuningriik **17.35** Mukk ja Tšavapa
17.45 Vahva Roosi **18.00** Džung-
liässad **18.10** Zou **18.20** Pipi,
Pupu ja Rosmary **18.30** Lastetuba
18.45 Oktonaudid **18.55** Uus Tase
19.20 Aktuaalne kaamera (viipe-
keeles) **19.30** Pärimuzoon **20.00**
Maahommik **20.45** Plektrummi
21.30 Kultuuriuudised **21.35**
Jalgpall FIFA Gala. Jalgpalliauhin-
nad 2017 **22.40** Jalgrattavargad
00.10 Eesti TOP 7 **01.06** ERR.
ee uudised

T 24. oktoober

06.55 Terevisioon
08.55 Kutsuge ämmaemand!
09.50 Terevisioon
11.50 Hommik Anuga
13.05 Osoon
13.35 Välisilm
14.10 Midsomeri mõrvad
15.40 Ajavaod. Riigi mehed
16.10 Paks boss
17.00 Aktuaalne kaamera
17.05 ENSV
17.35 Kutsuge ämmaemand!
18.30 Aktuaalne kaamera
19.00 Ringvaade
20.00 Foorum
21.00 Aktuaalne kaamera. Ilm
21.30 Sport
21.40 OP
22.10 Armastus Berliinis
23.00 Plektrummi
23.45 Ringvaade
00.48 ERR.ee uudised

06.15 Küladetektiivid
07.05 Zig ja Sharko
07.35 Looney Tunes
08.00 Reporter
09.00 Minu kodu on parim
10.00 Purunenud elud
11.00 Kodus ja võõrsil
11.30 Nukumaja
12.30 Kodutunne
13.30 Oled jätnud jälje
14.00 Tüdruk nimega Elif
15.00 Armastuse maitse
16.00 Küladetektiivid
17.00 Minu kodu on parim
18.00 Purunenud elud
19.00 Reporter
20.00 Radar
21.00 Krimi **21.30** Siberi võmm
22.30 Escobar. Kaotatud paradisi
00.50 Pohmakas **302.35** Nuuskija
03.30 Reporter **04.20** Kodutunne
05.05 Igäl kodul oma lugu **05.30**
Kalevipojad

06.15 Tähesõjad **06.40** Trans-
formerid. Päästerobotid **07.05**
Käsna-Kalle Kantpüks **07.35**
Transformerid. Päästerobotid
08.00 Käsna-Kalle Kantpüks
08.25 Minu köök on parim **09.25**
Hüpnosisöör **09.55** Kirgede torm
11.00 Vaprad ja ilusad **11.35**
Top Shop **11.50** Kuuurija **12.55**
Merivälja **13.55** Maitse **15.00**
Saatuslik valik **16.00** Vaprad ja
ilusad **16.30** Kirgede torm **17.40**
Minu köök on parim **18.45** Seits-
mesed. Uudised **19.25** Seitsmesed
20.00 Lillepood **20.30** Suletud
uste taga **21.30** Padjaklubi **22.30**
Advokaat **00.55** Kutsuge Cobra 11
01.55 Lillepood **02.20** Padjaklubi
03.10 Suletud uste taga **03.55**
Lillepood **04.20** Seitsmesed.
Uudised **05.00** Seitsmesed **05.25**
Maitse

07.00 Zou **07.10** Džungliässad
07.20 Beni ja Holly väikekuningriik
07.35 Vahva Roosi **07.45** Pipi,
Pupu ja Rosmary **07.50** Mina ja
Miia **08.15** Lastetuba **08.30** Loo-
maaia tee 64 **08.40** Oktonaudid
08.55 Paradisi. XII noorte laulupidu
„Mina jään” **09.00** Merelaul **10.30**
Ringvaade **11.30** Paks boss **12.25**
Plektrummi **13.05** Lastepillerkaar
14.05 Kuldsed jalgpallisaapad
15.30 Uus Tase **15.50** Papist
poisid **16.00** Lastetuba **16.15**
Loomaaia tee 64 **16.25** Kosmo-
selendurid **16.40** Meistrimehed
Pat ja Mat **16.45** Džungliraamat
17.00 Mina ja Miia **17.20** Beni
ja Holly väike kuningriik **17.35**
Mukk ja Tšavapa **17.45** Bobby
ja Bill **18.00** Peeter Paani uued
seiklused **18.20** Wissper **18.30**
Lastetuba **18.45** Lammash Shaun
18.50 Vaid see on armastus.
XII noorte laulupidu „Mina jään”
18.55 Uus Tase **19.20** Aktuaalne
kaamera (viipekeeles) **19.30** Lotte
lood **20.00** Mussoonimaad **20.55**
Hetk ajaloos **21.00** Meie Aja Kunst
21.30 Kultuuriuudised **21.35** Ži-
guliiga Venemaal **22.05** Viimased
mehed **23.55** Eesti TOP
7 **00.30** ERR.ee uudised

K 25. oktoober

06.55 Terevisioon
08.55 Kutsuge ämmaemand!
Jõulud 2015
09.50 Terevisioon
11.50 Prillitoos
12.45 Tähendamise
12.50 Leiutades Eestit
13.00 Riigikogu infotund
14.00 Iseolemine
14.30 Foyle ’i sõda
16.10 Kolkakomissar Sophie Haas
17.00 Aktuaalne kaamera
17.05 ENSV
17.35 Kutsuge ämmaemand!
Jõulud 2015
18.30 Aktuaalne kaamera
19.00 Ringvaade
20.00 Pealtnägija **20.45** Suud
puhtaks **21.00** Aktuaalne kaame-
ra. Ilm **21.30** Sport **21.40** Suud
puhtaks **23.00** Ajavaod. Riigi
mehed **23.30** Minu pere **00.00**
Ringvaade **01.02** ERR.ee uudised

06.15 Küladetektiivid **07.05** Zig
ja Sharko **07.35** Looney Tunes
08.00 Reporter **09.00** Minu kodu
on parim **10.05** Purunenud elud
11.00 Kodus ja võõrsil **11.30**
Siberi võmm **12.30** Radar **13.30**
Köök **14.00** Tüdruk nimega Elif
15.00 Armastuse maitse **16.00**
Küladetektiivid **17.00** Minu kodu
on parim **18.00** Purunenud elud
19.00 Reporter **20.00** Suur loto-
kolmapäev. Rooside sõda **21.00**
Oled jätnud jälje **21.30** Pilvede
all **22.30** Naistevangla **23.35**
Vahelevõtja. Rängad kuriteod
00.35 Päräpõrgu perekond **01.05**
Nukumaja **02.00** Siberi võmm
02.50 Reporter **03.45** Oled jätnud
jälje **04.15** Hooaeg **04.55** Rooli
võim **05.25** Kalevipojad

06.15 Tähesõjad **06.40** Trans-
formerid. Päästerobotid **07.05**
Käsna-Kalle Kantpüks **07.35**
Transformerid. Päästerobotid
08.00 Käsna-Kalle Kantpüks
08.25 Minu köök on parim **09.25**
Lillepood **09.55** Kirgede torm
11.00 Vaprad ja ilusad **11.35** Top
Shop **11.50** Suletud uste taga
12.55 Padjaklubi **13.55** Maitse
15.00 Saatuslik valik **16.00**
Vaprad ja ilusad **16.30** Kirgede
torm **17.40** Minu köök on parim
18.45 Seitsmesed. Uudised **19.25**
Seitsmesed **20.00** Minu imeline
muutumine **21.00** Võimalik vaid
Venemaal **22.00** Reis Venemaal
lõppu – Tšukotka **22.30** Juurdlust
viivad läbi selgeltnägijad **5 23.35**
NCIS kriminalistsid **00.35** Top Gear
01.35 Minu imeline muutumine
02.30 Võimalik vaid Venemaal
03.20 Top Gear **04.20** Seitsme-
sed. Uudised **05.00** Seitsmesed
05.25 Maitse

07.00 Peeter Paani uued seiklused
07.20 Beni ja Holly väikekuningriik
07.35 Bobby ja Bill **07.50** Mina
ja Miia **08.15** Lastetuba **08.30**
Loomaaia tee 64 **08.40** Wissper
08.45 Kosmoselendurid **09.00**
Veepomm paksule köötsile **10.15**
Ringvaade **11.15** Paks boss **12.05**
Pärimuzoon **12.35** Meie Aja Kunst
13.05 ETV Live **14.00** Merelaul
15.30 Uus Tase **15.50** Papist poi-
sid **16.00** Lastetuba **16.15** Kati ja
Mimmi **16.25** Kiisud, edasi! **16.30**
Vemmu ja Tembu seiklused **16.55**
Lola Pikk-kõrv **17.00** Geronimo
Stiltoni lõbusad lood **17.25** Beni
ja Holly väike kuningriik **17.35**
Susapusa Okidos **17.45** Vahva
Roosi **18.00** Džungliässad **18.10**
Zou **18.20** Pipi, Pupu ja Rosmary
18.30 Lastetuba **18.45** Päev, kui
Henri kohtas...? **18.50** Isamaa
ilu hoielised. XII noorte laulupidu
„Mina jään” **18.55** Uus Tase **19.20**
Aktuaalne kaamera (viipekeeles)
19.30 8 m ELU **20.00** Meie
maailm **20.55** Leiutades Eestit
21.00 Kapist välja **21.30** Kultu-
riiudised **21.35** Zooloogia **23.05**
Ohtlik lend **00.05** Kaardimaja
00.51 ERR.ee uudised

N 26. oktoober

06.55 Terevisioon
08.55 Kutsuge ämmaemand!
Jõulud 2015
09.50 Terevisioon
11.50 Pealtnägija **12.40** Foorum
13.40 OP **14.10** Töörööbikud
14.40 Ajalik ja ajatu **15.10** Hetk
ajaloos **15.15** Gepardipere keskel
16.10 Kolkakomissar Sophie
Haas **17.00** Aktuaalne kaamera
17.05 ENSV **17.35** Kutsuge
ämmaemand! Jõulud 2015 **18.30**
Aktuaalne kaamera **19.00** Ring-
vaade **20.00** Teel Leninile **20.30**
Punane sekund **21.00** Aktuaalne
kaamera. Ilm **21.30** Sport **21.40**
Uudishimu tippkeskus **22.10** Viini
Filharmoonikute kontsert Buda-
pestis **23.50** Üks koorilaul **23.55**
Ringvaade **00.58** ERR.ee uudised

06.15 Küladetektiivid **07.05** Zig
ja Sharko **07.35** Looney Tunes
08.00 Reporter **09.00** Minu kodu
on parim **10.05** Purunenud elud
11.00 Kodus ja võõrsil **11.30**
Pilvede all **12.30** Oled jätnud jälje
13.00 Suur lotokolmapäev. Roo-
side sõda **14.00** Tüdruk nimega
Elif **15.00** Armastuse maitse
16.00 Küladetektiivid **17.00** Minu
kodu on parim **18.00** Purunenud
elud **19.00** Reporter **20.00** Suur
komöödiaõhtu **21.30** Kiired ja
ilusad Gruusias **22.30** Pärast
põrgulikke pulmi **00.25** Escobar.
Kaotatud paradisi **02.30** Nais-
tevangla **03.20** Vahelevõtja.
Rängad kuriteod **04.05** Reporter
05.00 Päräpõrgu perekond **05.25**
Kalevipojad

06.15 Tähesõjad **06.40** Trans-
formerid. Päästerobotid **07.05**
Käsna-Kalle Kantpüks **07.35**
Transformerid. Päästerobotid
08.00 Käsna-Kalle Kantpüks
08.25 Minu köök on parim **09.25**
Võimalik vaid Venemaal **09.55**
Kirgede torm **11.00** Vaprad ja
ilusad **11.35** Top Shop **11.50**
Minu imeline muutumine **12.55**
Võimalik vaid Venemaal **13.55**
Maitse **15.00** Saatuslik valik
16.00 Vaprad ja ilusad **16.30**
Kirgede torm **17.40** Minu köök on
parim **18.45** Seitsmesed. Uudised
19.25 Seitsmesed **20.00** Eesti
selgeltnägijate tuleproov **21.30**
Kättemaksukontor **22.35** Hr Õige
00.35 Kondid **01.30** Saatanlikud
koduabilised **02.25** Võimalik vaid
Venemaal **03.25** Kättemaksukon-
tor **04.20** Seitsmesed. Uudised
05.00 Seitsmesed **05.25** Maitse

07.00 Zou **07.10** Džungliässad
07.20 Lola Pikk-kõrv **07.25** Beni ja
Holly väike kuningriik **07.35** Vahva
Roosi **07.50** Geronimo Stiltoni lõ-
busad lood **08.15** Lastetuba **08.30**
Kati ja Mimmi **08.40** Pipi, Pupu
ja Rosmary **08.50** Päev, kui Henri
kohtas...? **08.55** Meie. XII noorte
laulupidu „Mina jään” **09.00** Ernest
ja Celestine **10.15** Ringvaade
11.20 Kolkakomissar Sophie Haas
12.10 Žiguliiga Venemaal **12.35**
31715 km pikk sild. Viimsi – Ramat
Yishai **12.55** ETV live **13.35** Eesti
lood **14.05** Limonaadilugu **14.15**
Veepomm paksule köötsile **15.30**
Uus Tase **15.50** Kriksatrullid. Õpi-
me joonistama **16.00** Lastetuba
16.10 Kati ja Mimmi **16.25** Tuutu
ja Potsu **16.35** Karusmarjad met-
sikus looduses **17.00** Geronimo
Stiltoni lõbusad lood **17.25** Beni
ja Holly väike kuningriik **17.35**
Susapusa Okidos **17.45** Bobby
ja Bill **18.00** Mina ja Miia **18.20**
Wissper **18.30** Lastetuba **18.45**
Must ja valge koer **18.50** Maailm
heliseb. XII noorte laulupidu „Mina
jään” **18.55** Uus Tase **19.20**
Aktuaalne kaamera (viipekeeles)
19.30 Õhinapõhised Peruus **20.00**
Meie aja laps 2016 **21.00** Vaba
tahe **21.30** Kultuuriuudised **21.35**
Kaardimaja **22.25** Inimene, keda
polnud **23.55** Viimased mehed
Aleppos **01.29** ERR.ee uudised

R 27. oktoober

06.55 Terevisioon
08.55 Kutsuge ämmaemand!
09.50 Terevisioon
11.50 Suud puhtaks
13.20 Uudishimu tippkeskus
13.50 Galakontsert „Hollywood
Viinis”
15.25 Üks koorilaul
15.35 Säärased mulgid
16.10 Kolkakomissar Sophie Haas
17.00 Aktuaalne kaamera
17.05 ENSV
17.35 Kutsuge ämmaemand!
18.30 Aktuaalne kaamera
19.00 Ringvaade
20.00 Töörööbikud
20.30 Wend Weis
21.00 Aktuaalne kaamera. Ilm
21.30 Sport
21.40 Midsomeri mõrvad
23.10 Pealtnägija
23.55 Ringvaade
00.55 Minu pere
01.29 ERR.ee uudised

06.15 Küladetektiivid **07.05** Zig ja
Sharko **07.35** Looney Tunes **08.00**
Reporter **09.00** Minu kodu on pa-
rim **10.00** Purunenud elud **11.00**
Kodus ja võõrsil **11.30** Suur ko-
möödiaõhtu **13.00** Kiired ja ilusad
Gruusias **14.00** Tüdruk nimega Elif
15.00 Armastuse maitse **16.00**
Küladetektiivid **17.00** Minu kodu
on parim **18.00** Purunenud elud
19.00 Reporter **19.55** Kuldvillak
20.30 Roaldi nädal. Viinakuradist
vabaks **21.30** Nädalalõpp Kanal
2ga **23.00** Köök **23.30** Valevorst
01.15 Pärast põrgulikke pulmi
02.55 Reporter **03.45** Kiired ja
ilusad Gruusias **04.35** Pilvede all
05.25 Kalevipojad

06.15 Star Wars. Rebels **06.40**
Transformerid. Päästerobotid
07.05 Käsna-Kalle Kantpüks
07.35 Transformerid. Päästero-
botid **08.00** Käsna-Kalle Kantpüks
08.25 Minu köök on parim **09.25**
Tule mulle naiseks! **09.55** Kirgede
torm **11.00** Vaprad ja ilusad **11.35**
Top Shop **11.50** Kättemaksu-
kontor **12.55** Papad Mammad
13.55 Maitse **15.00** Saatuslik
valik **16.00** Vaprad ja ilusad **16.30**
Kirgede torm **17.40** Minu köök on
parim **18.45** Seitsmesed. Uudised
19.25 Seitsmesed **20.00** Papad
Mammad **21.00** Tähtede hõbe-
lusikas **22.00** Briti talent **23.20**
Pimekohting **01.15** Hawaii 5-0
02.10 Ameerika õudukas. Hotell
03.05 Papad Mammad **03.50**
Võimalik vaid Venemaal **04.35**
Seitsmesed. Uudised **05.00** Seits-
mesed **05.40** Maitse

07.00 Susapusa Okidos **07.10**
Beni ja Holly väikekuningriik **07.20**
Must ja valge koer **07.30** Mina ja
Miia **07.55** Bobby ja Bill **08.05**
Kriksatrullid. Õpime joonistama
08.15 Lastetuba **08.25** Kati ja
Mimmi **08.35** Wissper **08.45**
Tuutu ja Potsu **08.55** Soovide
laul. XII noorte laulupidu „Mina
jään” **09.00** Kuldne ratsu **10.20**
Ringvaade **11.20** Kolkakomissar
Sophie Haas **12.10** Kapist välja
12.40 Eesti TOP 7 **13.30** Lood
pildi seest **14.10** Ernest ja Ce-
lestine **15.30** Uus Tase **15.50**
Kriksatrullid. Õpime joonistama
16.00 Lastetuba **16.10** Kati ja
Mimmi **16.20** Tuutu ja Potsu
16.35</

Kirju Buenos Airesest

77.
osa

EIA UUS

Kuna tal oli anda vaid viis peesot, andis ta mulle veel neli suurt mandariini.

Kui mul oli sularaha otsakorral, oli vana baarmen nõus mulle veel ühe Negroni tegema, kuigi ma istusin seljaga tema poole ja me polnud omavahel suhelnud. Kui ma pidin kohvikust välja minema, et kõnele vastata, just siis kui kohvi lauda toodi, küsis mu naastes ettekandja, kas toob mulle uue. Vastasin, et pole vaja, joon külma ka. Ta katsus tassi ja nõudis, et toob mulle masinast uue *café con leche*. Praegu tulin spetsiaalselt ühte restorani Microcentros, aga siia jõudes selgus, et kaardiga ei saa maksta ning sularaha on mul pea-aegu ainult selle signatuurjoo-gi jaoks, mida siia proovima tulin. „Pole midagi,” ütles kelner ja tõi mulle tasuta päevasalati, milleks on *caprese*. „Sa ei saa sellest kõhtu täis, las ma lähen vaatan, mis mul veel on.” Ta naasis suure taldriku oliivide, juustukubikute ja saiaga. Seda teades, et ma ei saa talle selle eest tasuda. Ta ei proovinud minuga jutule

saada, ta ei tahtnud minust midagi, tema lahkus ei teeni mingit eesmärki.

Ja ma lähen maailmas reisides neis oludes liigutusest nii nutukalkvele, sest see tundub usku-matu. Ja mu kasvukeskkond tingib selle, et mu esimene mõte on: „Mida ta vastu tahab?”

Lahkus ei maksa lahkeolijale midagi. Õigupoolest nendes kõigis olukordades mingil määral isegi maksab, sest asi pole mitte ainult naeratuses või heades sõnades, vaid toodetes, mida saab rahas mõõta.

Ja mulle meenub, kuidas sõime Juaniga õhtust ja ma ütlesin: „Sa saad ju aru, et mul ei ole sulle mitte midagi vastu anda.” Ta vaatas mind arusaamatult: „Mida sa mulle küll ometi andma peaksid? Selle asja nimi on sõprus, see ei ole vahetuskaup. Seda ei mõõdetata tegudes. Miks sa kõike kardad? Miks sa kedagi ei usalda? Mis sinuga juhtus?”

Eestis kasvasin, muud midagi ei juhtunudki.

K.

Antiigiturul astus üks vanem herra ligi, et teha kompliment

mu laubale. See ei olnud siin üldse esimene kord, kui võõras meesterahvas mu koljuehitust kiidab.

Eile kõnetas mind ülikonnas mees Microcentro kõrghoone-te vahel. „See oled sina,” ütles ta. „Olen jah mina,” vastasin, ja hakkasin naerma. „Kas sa mäletad?” küsis ta. Olime paar õhtut tagasi hoopis teises linnajaos kohtunud, ma olin ta tõredalt minema tõrjunud. „Mis su nimi on?” küsis ta nüüd, ja täpsustas: „Kas Maagia?”, sest talle tundus uskumatum kui mulle, et me uuesti kohtume. Nii suures linnas!

Otsisin pühapäevaselt vanakraamiturult üht kingitust, lõpuks käisin ka antiigipoed läbi. „Kui sa siit midagi ei leia, siis sa võid minu juurde koju tulla,” ütles müüja. „Ma elan San Telmo kõige vanemas majas.” Teel sinna rääkis 69aastane antiigi-

● **Aeg-ajalt korjasin näolt ja juustest ämblikuvörke ning kunst oli sellise tolmuhihi all, et pildid vaevu paistsid välja.**

KULTUURITEATED

● TERVIS JA SPORT

Fra Mare Day Spa basseini- ja saunapark avatud iga päev 13–22; kl 19 vesiaerobika. Day Spa pilet E–N 10,50 €; R–P 14 €.

Sügise eripakkumine – kohvi-šo-kolaadimähis 56 €; maniküüri ja pediküüri komplekshooldus 39 €; näomassaaž ja mask 30 €. Broneerimine tel 472 4612 ja 472 4600, spa@framare.ee.

Spaahotelli Laine vee- ja saunakeskus avatud E–L kl 6–9 (3 €), 13–22 (7–10 €), P 6–9 (3 €), 9–22 (10 €). Treeningusaal avatud iga päev kl 6–22 (4 €). Täpsem teave ja broneerimine tel 472 4414.

● TANTSUÕHTUD

Fra Mare À LA CARTE restoran Bergfeldt ja lobby-baar (Ranna tee 2): P–N 12–23 ja R, L 12–24. L, 21. okt kl 20.30 tantsuõhtu, mängib ans Coco. Tel 472 4605, 503 7289. Vt framare.ee.

Restoran Blu Holm (Sadama 9/11) P–N 12–23, R–L 12–24. L, 21. okt kl 20 tantsuõhtu, Rain Poolen & Imre Raidla. R, 27. okt kl 20 tantsuõhtu, ansambel Principial; kl 20.30 varieteeprogramm, esineb Viru Varietee tantsurüüpp. Pilet 10 € L, 28. okt kl 20 tantsuõhtu, Rain Poolen & Imre Raidla.

● KINO

Haapsalu kultuurikeskuses 22. okt kl 13; 24. okt kl 17.30 animafilm „Lumeinimese poeg”, 3D, pilet 3,50 € + prillid 1 €. 25. okt kl 16; 29. okt kl 13 animafilm „Lumeinimese poeg”, pilet 3 €. 22. okt kl 15; 23. okt kl 19; 24. okt kl 19.30; 25.–26. okt kl 18.30 film „Keti lõpp”, pilet 4 €. 22. okt kl 17; 25.–26. okt kl 20.15 film „Lumememm”, pilet 4 €.

● TEATER

Haapsalu kultuurikeskuses 27. okt kl 19 Rakvere teatri lavastus „See kõik on tema”, piletid 15 ja 13 € Piletimaailmas.

● KULLAMAAL

Kullamaa kultuurimajas 26. okt kl 18 Jaak Ellingu filmiõhtu. Filmiajaloo kullafondi kuuluv kolme Oscariga pärjatud Francis Ford Coppola film „Risitiisa”. Filmiõhtu kõigile tasuta.

● MUUSEUMID

Raudtee- ja sidemuuseum R–P 11–16. www.salm.ee.

Haapsalu piiskopilinnuse muuseum on remondi tõttu suletud. Endiselt on avatud linnuse suur õu ja mänguväljak. Toomkirik on avatud R–P 11–15. Giidituurid: linnus@salm.ee; 37 2518 4664.

Iloni Imedemaa teemakeskus (Kooli 5) on avatud K–P 11–17. www.salm.ee.

Rõude muuseum on avatud ette-teatamisel telefonil 5683 1203. Muuseumis näitus „Silmskootud esemed”.

Rannarootsi muuseum on suletud remondi tõttu. Rõõmsa taaskohtumiseni uuel aastal.

Haapsalu raekoda (Kooli 2) on avatud K–P 11–17. www.salm.ee.

Ants Laikmaa majamuuseum ja park (Kadarpiku küla, Lääne-Nigula v): K–P 11–16. www.salm.ee. Ahto Laadoga maalide näitus. Näitus jääb avatuks oktoobrikuu lõpuni.

Lihula muuseum avatud ettetellimisel. Info muuseum@lihula.ee või tel 523 4303.

● RAAMATUKOGU

Läänemaa keskraamatukogu: lugemissaal, avalik internetipunkt ja kojulaenutuse osakond (Posti 3) ja lasteosakond (Wiedemanni 11) avatud E–R 10–18, L 10–15. P suletud. Igal laupäeval kell 11 on lasteraamatukogus jutuhoonnik. Raamatulaenutuspunkt sotsiaal-majas (Kastani 7) avatud T 14–17 ja R 11–14. Vaata www.lib.haapsalu.ee.

● NÄITUSED

Penijõe looduskeskuses fotonäitus Ennu Põldmalt teemal „Linna-loodus (Haapsalu) 2”. Näitus avatud oktoobri lõpuni.

Lasteraamatukogu (Wiedemanni 11) E–R 10–18, L 10–15. Ridala põhikooli keraamikaringi näitus „Kodukoht”.

Maie kunstipood (Posti 2): E–R 10–18, L 10–15 Haapsalu ja Läänemaa kunstnike müüginäitus.

Keskraamatukogu (Posti 3) lugemissaali fuajees Euroopa Komisjoni näitus „Euroopa kultuuripärandi märgis”.

Haapsalu kunstikooli galeriid (Jaani 2) T–R 14–18 ja L 12–16. Tasuta. Majagaleriis Kaja Liilia Fridolini maalinäitus „Mõtisklused”.

TEATED

ELEKTRIKATKESTUSED

Elektrivõrgu hoolduse ja remondi tõttu on elektrikatkestus:

23. oktoobril kl 10–12 Esivere, Sõeru aj;

23. oktoobril kl 13–15 Poanse aj;

24., 25. ja 26. oktoobril kl 9.30–15.30 Virtsus Raudtee tn (v.a. 4 ja 6), Tammi tee 2;

27. oktoobril kl 14–16 Lihulas Tallinna mnt 43, 56, 58, 59, 60, 61, 63, 63a, 69, Pärnu mnt 2–8, Alлика tn, Põllu tn, Soo tn, Põllu põik, Raudtee 1, 2, 4, Valuste tee 2 ja 4, Mardi talu.

Loodame teie arusaamisele ja mõistvale suhtumisele.

Imatra Elekter AS

Kehtestati registrimassipiirang

Noarootsi vallavalitsuse 19.10.2017 korraldusega nr 201 kehtestati teekatete kandevoime nõrgenemise tõttu kõigil Noarootsi valla kohalikel teedel registrimassipiirang 8 tonni alates 23. oktoobrist 2017. a kuni piirangut kehteteks tunnistava korralduse vastuvõtmiseni.

Noarootsi vallavalitsus

Haapsalu sotsiaal-maja avatud uste päev

Haapsalu sotsiaal-majas 26. oktoobril avatud uste päev.

Kell 10.30 ekskursioon sotsiaal-majas; kell 11 ettekanded sotsiaal-maja teenustest (koduteenused, päevakeskuse huvitegevus, erihooletanne jne); kell 12 kontsert, külas Tallinna Kesklinna sotsiaalkeskuse kollektiivid, mees-ansambel Vanaisad ja naisansambel Miraaž. Kaetud teelaud.

Haapsalu sotsiaal-maja

22., 23., 24., 25. oktoobril on TEELE KOHVIK SULETUD

Pagaritooteid saab tellida neljapäevaks, 26. oktoobriks alates kl 10; kon-diidritooteid (piiratud sortiment) reedeks, 27. oktoobriks alates kl 12. E-post tellimine@teelepagar.ee. Kohtumiseni 26. oktoobril kell 7!

Lugupeetud kliendid!

Alates 1. novembrist 2017 kuni 1. märtsini 2018 on Lihula Vanametall talve-puhkusel.

Info tel 5620 0240. www.taeb-la-auto.ee

Lihula Vanametall

TÄNUAVALDUS

Lääne Elu toimetuse Haapsalus Posti 30 (II korrus) avatud E–R kl 8.30–17. Tel 473 7222, 473 7111, e-aadress info@le.ee.

RIDALA VALLAVALITSUSE TEATED

Peremehetu ehitise arvelevõtmine

Ridala vallavalitsus teatab, et võttis 19. oktoobri 2017. a korraldusega nr 415 peremehetu ehitisena arvele Läänemaal Ridala vallas Käpla külas jätkuvalt riigi omanduses oleva maaüksusel Käpla mõis (katastritunnus 67405:003:0178) asuva ehitise – kuuri.

Ehitise omanik ei ole teada. Vastuväited nimetatud ehitise peremehetuks tunnistamise kohta esitada kirjalikult Ridala vallavalitsusele (Lossi tn 4, Uuemõisa alevik, Ridala vald, Läänemaa) kahe kuu jooksul, arvates teate avaldamise päevast ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded.

Algatati korralduse eelnõu

19. oktoobri 2017. a istungil algatas Ridala vallavalitsus korraldusega nr 412 korralduse „Liikluspinnale kohanime määramine” eelnõu.

Korralduse eelnõu on avalikustatud Ridala valla kodulehel www.ridala.ee.

Ridala vallavalitsus

LÄÄNE MAAVALITSUSE TEADE

Teemaplaneeringu „Riisipere–Haapsalu–Rohuküla raudteetrassi koridori asukoha määramine” kehtestamine

Lääne maavanem kehtestas Lääne maakonnaplaneeringut täpsustava teemaplaneeringu „Riisipere–Haapsalu–Rohuküla raudteetrassi koridori asukoha määramine” 13.10.2017 korraldusega nr 1-1/7/124.

Teemaplaneeringu peamine eesmärk on paremate eelduste loomine Lääne maakonna sotsiaalmajanduslikuks arenguks kiire, nüüdisaegse ja keskkonnasäästliku rongiliikluse abil.

Teemaplaneeringu alaks on raudtee toimimiseks vajalik maa-ala Lääne-Nigula valla, Ridala valla ja Haapsalu linna territooriumil. Raudteetrass kavandatakse rajada üherajalise raudteena koos vajalike jaamade, peatuskohtade ja juurdekuuluva toetava raudteetaristuga. Lääne maakonnas on planeeritava raudteetrassi pikkus umbes 49,5 km. Raudteetrass kavandatakse maksimaalses ulatuses olemasolevale raudteetammile selliselt, et see võimaldaks projektiirust kuni 160 km/h. Raudteetrassi koridori määramisel on arvestatud elektriraudtee ruumivajadusega, kuid teemaplaneeringu alusel on võimalik rajada ka elektrifitseerimata raudtee või elektrifitseerida raudtee järgmises etapis.

Teemaplaneeringu alusel koostatakse raudtee ehitusprojekt, mille käigus selgub täpne raudtee lahendus. Näiteks otsustatakse ehitusprojekti koostamise käigus, kas teemaplaneeringu välja toodud õgvendusi on otstarbekas rajada või mitte. Ehitusprojekti pannakse paika peatuskohtade, ülesõitide ja ülekäikude, piirete ja muu toetava infrastruktuuri täpne lahendus. Samuti selgitatakse välja raudteemaa ulatus ja võõrandatava (ostetava) maa täpne vajadus.

Kuni teemaplaneeringu elluviimiseni saab trassikoridori jäävaid maaüksusi si edasi kasutada nende senise sihtotstarbe järgi, senist maakasutust planeering kohe ei kitsenda. Arvestada tuleb raudtee rajamisega kuni raudtee ehitustegevuse alguseni, seda ka maa ostmisel-müümisel või rentimisel. Pärast raudtee ehitamist kehtivad piirangud vaid raudtee kaitsevööndis.

Teemaplaneeringu materjalid on kättesaadavad Lääne maavalitsuse kodulehelt: http://laane.maavalitsus.ee/riisipere-haapsalu-rohukula.

Lääne maavalitsus

Toimetuse aadress:

Posti 30, 90504 Haapsalu.

Toimetuse 473 7222,

kuulutused ja reklaam 473 7111,

e-post info@le.ee

Kodulehekülj: www.le.ee

Peatoimetaja

Andrus Karnau

Toimetajad Kaie Ives, Lemmi Kann,

Kaire Reiljan, Urmas Lauri, Tarmo Öuema

Reklaam reklaam@le.ee

Küljendaja Tiina Liiv

Korrektor Heli Tammik

Fotograaf Arvo Tarmula

Kuulutuste vastuvõtja

Merilin Sellik

Reklaamitoimetajad Ave Tapner, Alar Birk

Raamatupidaja Vilma Hõovel

Väljaandja OÜ Lääne Elu: Posti 30, 90504

Haapsalu, tel 473 7222

Trükitud

Printallis

Pangakontod

Swedbank EE18 2200 2210 1567 8031,

SEB EE62 1010 6020 0251 5004

Toimetusel on õigus kirju ja kaastöid toimetada ja selguse huvides lühendada ning valikuliselt honoreerida. Kaastöid ei tagastata ega retsenseerita. Kaebuste korral ajalehesi kohta võib pöörduda Pressinõukogusse pn@eall.ee või tel 646 3363.

MÜÜK
Auto- ja majavõtmete valmistamine, lukkude paigaldus ja müük. Autoraadiod ja kôlarid. Autoalar-mid. Rauduksed. LVL OÜ, Posti 39 (veetorn), tel 473 3247 ja 507 7979.

Müüa soodsalt sauna- ja suitsuah-jud, kaminad, pliidad ja boilerid. Paigaldus. Pottsepatööd. Tel 505 4355.

Müüme põranda-, voodri- ja ehitus-laudu mitmes laiuses. Vedu tasuta. Tel 506 4651.

Küttepuid. kuiv või toores, nii lahti-selt kui ka võrgus. **Kõdusõnnik** 30 kg. Tel 523 8852, 473 3301. Tammaru farm, www.tg.ee.

Kuiv okaspuu 37; toores haab 28; kask 35; okaspuu 30 €/rm. Pikkus 30, 40 ja 50 cm. Vedu 3–7 ja 10 rm kaupa. Tel 516 4278 ja 505 5203.

Kuivad pakitud kütteklotsid ja kami-napuid ning pakitud turba- ja pui-dubrikett. Kohalevedu tasuta. Tel 523 8503.

Müüa pakitud puidubriketti ja pelleteid koos veoga, soovi korral ladustame. Tel 5078754, www.briketivedu.ee.

Müüa ehituslikku saematerjali ning voodri- ja põrandalauda. Vedu tasuta. Tel 528 2268.

Küttepuid müük (lehtpuu). Pikkus 30 cm, 40 cm ja 50 cm vastavalt ostja soovile. Hind alates 28 €/rm. Tame alates 5 rm. Hind koos kohale-veoga Haapsalu linna piires. E–R kl 9–17. Tel 5668 1436.

Halukalur OÜ pakub poolkuivi ja tooreid halli lepa, sanglepa, kase ja segapuu küttepuid, halu pikkused vastavalt tellija soovile. Kogused al 3–17 ruumist. Hinnad kokkuleppel. Tel 5343 0708, lauri@halukalur.ee.

Müüa 3 m küttepuid. Kohalevedu. Tel 505 3786.

Sise-, välisvoodri ning põrandalaua ja saematerjali müük. Vedu üle Eesti tasuta. Tel 5373 1117.

Müüa **talvekartul Võrumaalt** lau-päeval Rannarootsi keskuse ees laa-dal. Tel 5198 7065. Tõnis

Müüa küttepuid. Hall lepp al 28 €/rm, segapuu al 28 €/rm, must lepp al 32 €/rm ja kask al 35 €/rm. Vedu hinnas. Halu pikkus vastavalt ostja soovile. Tel 5666 0431.

Küttepuid müük (30–60 cm), ka võrkottides. Soodsad hinnad ja kiire tarne. Helista ja me toome ära. Tel 5457 5571.

Müüa 75 l kollaseid liivatuskontei-nereid. Hind 30 eurot (sh km). Tel 472 4436.

Küttematerjal parimalt küttemüüjalt Eestis! Telli kohe või vaata lisa www.kuttehalla.ee või helista 5687 8223! Toome sooja igasse kodusse!

Müüa söödateravilja. Tel 5358 6575.

Kvaliteetne puidubrikett 960 kg, alus 172 €; Premium pellet 990 kg, alus 199 €. Kojuvedu hinnas. Tel 5891 5954.

OST
Musta ja värvilise vanametalli kokkuost Tööstuse 11, Haapsalu. www.rauspets.ee. Teave tel 5837 6276.

Lihula antiigiäri ostab parima hin-naga vanavara, kunsti, kulda, hõbe-dat, märke, rahasid, raamatuid ja muud. Tühjendusostud majapidami-se lõpetamisel. Tel 5691 5347.

Vanametalli ost ning olme- ja ohtlike jäätmete vastuvõtt Pul-lapää Läänemaa jäätmejaamas. Töstukauto teenus, metalli lõikami-ne. E–R kl 9–17, L 9–14. www.feralmet.ee. Tel 5668 1436.

Ostan vanu raamatuid, postkaarte, fotosid, merevaigust ehteid, mööblit, märke, samovare, medaleid, münte, paberraha, maale ja graafikat. Tel 5829 9810.

KINNISVARA
OÜ Estest PR ostab metsa- ja põl-lumaad. Tel 504 5215, 514 5215, info@est-land.ee.

Aarete KINNISVARA
Posti 21, Haapsalu, www.aarete.ee
KINNISVARATEHINGUD ja HINDAMINE. Tel 473 4376.
Silvi Merilo – 522 9958
Kairit Merilo – 506 6996

apslund kinnisvarabüroo
Posti 18, Haapsalu.
Võtame müüki teie KINNISVARA. Kokkuleppel kliendiga kohene väljaost. **ott@apslund.ee, tel 506 9600.**

PINDI KINNISVARA
Soovid osta või müüa kinnisvara? **Meie aitame!**
Anneli Sermat, lääne regiooni juht, maakler (+372) 513 5163
Kaie Roos, kutseline maakler (+372) 517 8676
Anti Suu, maakler, kutseline hindaja (+372) 504 2164
Virve Metsis, maakler (+372) 505 4916
Aadress: Tallinna mnt 1, Haapsalu, tel (+372) 472 0830, e-post haapsalu@pindi.ee
Tule tasuta nõustamisele! **Juhtiv kinnisvarabüroo Eestis!**

Ostame põllu-, heina- ja metsa-maad. Parim hind. Tel 506 9600.

Ostan Haapsalus remonti vajava 1–3toalise korteri. Sobib ka ahjuküt-tega. Kiire tehing. Tel 5613 3677.

Rendile anda äripinnad 84,5 m² ja 36 m² aadressil Jaama 15, Haap-salu. Kontakttelefon 505 0188.

Müüa 3toaline (65,5 m²) korter Uue-mõisas 1. korrusel. Hind 40 000 €. Tel 550 0224.

Müüa Pärnu-Jaagupis 2 toal ahjuküt-tega korter. Väga hea bussühendus Pär-nuga. Garaaži võimalus. Tel 5841 5196.

SOOVIN ÜÜRIDA
Soovin üürida 1–2toalist korterit. Tel 5839 3633.

TEENUS
Matuselüürid. Kooli 4, E–R 9–15, matuseteenused: auto, puusärgid, ristid, pärjad, kimbud, hauakivid ja -plaadid. Tel 473 7210, 514 6239. Matuseteenused Lihulas tel 5373 0448.

Ehitus- ja remonditööd. Katuseehi-tustööd. Vihmaveesüsteemide müük ja paigaldusteenus. Tel 5347 7919.

Puurkaevude puurimine ja projektee-rimine. Vee- ja kanalisatsioonitööd ning septikute paigaldus. Rauaeral-dus, filtrite paigaldus. Tel 521 7415, 504 2999, www.baltipuurkaev.ee.

Ohtlike puude eemaldamine ning okste ja võsa lõikud. Töötame 7 pä-va nädalas. Välismaal omandatud pikaajaline kogemus. Soodne hind ja kiire teenus. Helista julgelt ja leiame lahenduse. Tel 5623 0373. Randy

Ehitusfirma R&O Ehitus OÜ. Kõik ehitus- ja remonditööd: fassaadid, katused, terrassid, saunad, korrus-majade trepikojad jm. Valmistame, müüme ja paigaldame ka lisaplekk-e. Tel 5857 5060. www.lihulaehitus.ee.

Tootja Läänemaal valmistab klaas-plastist septikuid ja mahuteid. Kae-ve- ja planeerimistööd kopplaaduri-ga. Tel 551 0428, ain.raali@mail.ee.

Elav muusika teie mis tahes peole! Teeme sündmuse toreks ja meel-dejäävaks! Tel 501 1696, www.syltament.ee.

Teostame remonditöid eramajades ja korterites. Tel 551 6283.

Elektritööd. Tel 5307 6322.
Katuseredelite valmistamine. Katu-seredeliid OÜ. Tel 515 9155.

Professionaalse tekstiilipesuri rent. Pihustiga puhastusseadet saab efektiivselt kasutada polstri puhas-tamiseks või plekkide eemaldami-seks vaipadelt. Hinnas pesuva-hendit 1 vaiba, 1 diivani ja 1 autos-a-longi jagu. Päevarent 22 eurot. In-fo tabiremont@gmail.com või tel 551 6283.

LÄÄNEMAA VÄHIÜHING
on pakkunud oma liik-meile ja nende peredele tuge juba 10 aastat.
Oleme tänulikud abi ja toetuse eest.
Läänemaa vähiühing, SEB EE621010220047448013.

ELVIINE TIITMA
21.10.1917–23.2.2008
100. sünniaastapäeval mälestavad pojatütar perega ja minia emaga.
[A. Haava]

LEINAKIMBUD JA MATUSEPÄRJAD
KOGEMUSED AASTAST 1995

UUEMÕISA KONSUMIS
472 0383 5342 3572
MATUSEPARG.EE

Asrex OÜ teeb ehitus- ja remondi-töid. Meeldivat koostööd soovides Asrex OÜ. Tel 5622 6716, info@asrex.ee, www.asrex.ee.

Teostame korterite ja majade kõi-ki sisetöid. Küsi julgelt lisainfot tel 5632 7955.

Korstnapühkija. Plaas OÜ. Tel 55979247. janarplaas@gmail.com

Üldehitus- ja remonditööd. Korra-likud ja head ehitajad teostavad ma-jade ja korterite remondi- ning ehi-tustöid. Kipsseinad, plaatimine, vii-mistlus, tapeetimine, terrassid ja aiad, katuse- ning kõik teised ehitus-valdkonda kuuluvad tööd. Oma töö-riistad ja sõiduvahend. Töö kiire ja korralik. Tel 5665 9447, tekno.ehitus@gmail.com. **Tööde osalise järelemaksu võimalus!**

Pottsepp (ka remont). Tel 5841 5196.

Pakun kündmisteenust. Tel 551 3314.

TÖÖPAKKUMINE
Kastani ostukeskus pakub tööd kokale ja lihameistrile. Töö on vahetustega ja vajadusel pakume väljaõpet kohapeal. Täpsem info tel 5656 9419 või annikakastani@hotmail.ee.

Timber Expert OÜ pakub tööd au-sale ja kohusetundlikule **töömehe-le**. Töö iseloom nõuab head füüsilist vormi. Tööülesanneteks on ehitusliku saematerjali vastuvõtmine saeraa-milt ja materjali staabeldamine. Va-jalik auto olemasolu. Töötasu kokku-leppel. Kontakt timberexpert@onli-ne.ee, tel +372 5687 3966.

Promenaadi Hotelli restoran ot-sib oma meeskonda **abikokka/nõu-depesijat**. Saada oma CV e-postiga hotel@promenaadi.ee. Tel 473 7250. Sadama 22, Haapsalu.

RANNAROOTSI Lihatoöstus pakub tööd valmistoodangu lattu **kauba pakkijale**. Saada oma CV aadressil personal@rannarootsi.ee. Info telefonil 472 5080.

Lääne-Nigula valla noortekeskus võtab konkursi korras tööle **noorsoo-töötaja** Taeblas avatud noortekesku-sesse. Töö kirjeldus: • noorsootöötaja ülesandeks on vahetu töö noortega Taebla noortekeskuse avatud osas, • noorteürituste ettevalmistamine ja el-luviimine, • noorte arendamine mitte-formaalse õppe kaudu ja nende aren-guks sobivate tingimuste ja keskkon-na loomine, • noortele suunatud prog-rammide, projektide planeerimine ja elluviimine, • noorte kaasamine eri tegevuste kavandamisse ja koostöö-le suunamine. Tööle asumise aeg on esimesel võimalusel. Tööaeg: täistöö-aeg, palgatöötaja. CV ja avaldus saat-ke palun e-aadressil Lnnoortekeskus@laanenigula.ee. Samale meile on oo-datud ka kõik küsimused.

OÜ Vinkel SV Taeblas pakub tööd mitmekülgsete oskustega **metallitöö-listele**. Tel 506 4423.

METS
PROMETS OÜ ostab metsa- ja põllumaad ning kasvava metsa raieõigust. Tel 5591 9930, e-post info@promets.ee.

OÜ Landeker ostab **metsakinnistuid**. Tel 511 0415 ja 517 9866.

• Ostame kasvavat ja virmastatud võsa. **PJ FOREST**
• Ostame metsakinnistuid (lage-daks raiutud) ja raieõigusi.
• Eemaldame ohtlikke puid.

E-post info@pjforest.ee
Tel +372 5604 0794
PJ Forest OÜ

LOOMAD
HAAPSALU LOOMAKLIINIK
Posti 5, E–R kl 10–18.
Pood E–R 9–18, L 10–14.
Tel 473 5566, 5694 5545.

MITMESUGUST
Kaardid ennustavad, helista tel 900 1727, kogenud ennustajad 24 t, ka mobiiltelefonil, h 1,09 €/min.
Toimetus kuulutuste sisu eest ei vastuta.

Teatame sügava kurbusega, et lahkus igavikku meie kallis abikaasa, isa ja vanaisa
ELMAR VESKER
21.4.1928–14.10.2017.
Ärasaatmine kodumajast Virtsus 28. oktoobril kell 12. Muldasängitamine Hanila kalmistul.

Head teed, kallid kaaslane
SIRJE-LILL TUMM.
Mõtetes püsid Sa ikka, elad edasi sõprade seas. Meie kaastunne Ede-Mallele perega.
Helju, Maie, Milvi, Vaike, Viivi ja Öie

Mälestame pikaaegset tublit laulukaa-slant
SIRJE TUMMA.
Kaastunne lähedastele.
Seltsikaaslased Hanilast

Olid see, keda oodati, kelle juures oli alati soe, kelle jaoks polnud miski liig raske, kelle käsi oli alati toeks.
Avaldame südamlikku kaastunnet omastele hea kolleegi
JÜRI KLIMPUŠI kaotuse puhul.
Esträv Grupp OÜ

Sügistuul Sind teele saatis, jälgi tasandamas liiv...
Lahkus hea sõber ja endine kolleeg
SIRJE-LILL TUMM.
Mälestused Sinust jäävad. Siiras kaastunne Ede-Malle perele ja lähedastele. Kömsi rahvamaja kollektiiv

Südamlük kaastunne Raissale ja Kalevile kalli isa ja äia
ALEKSANDER ALBRANTI kaotuse puhul.
Rannarootsi Lihatoöstus

Ei astu jalga Sul enam armsaid radu, ei ava käsi koduvärvavat.
Südamlük kaastunne Helenale kalli isa
JÜRI KLIMPUŠI surma puhul.
Klassikaaslased ja klassijuhataja

Vanaema helde, lahke, oli kallis sinule... [A. Haava]
ELVIINE TIITMA
21.10.1917–23.2.2008
100. sünniaastapäeval mälestavad pojatütar perega ja minia emaga.

Sügistuultega läksid sa teele, hea mälestus sinust jääb meelde.
Mälestame leinas korteriühistu liiget
SIRJE-LILL TUMMA
15.8.1935–18.10.2017
Sügav kaastunne tütrele perega.
KÜ Kömsi

Südamlük kaastunne Annikale ja lastele elukaaslase ja isa
JÜRI KLIMPUŠI kaotuse puhul.
Bruno perega

Maga vaikelt, puhka rahu – südamed on Sinuga.
Kallist klassivenda
JÜRI KLIMPUŠI mälestavad kaaslased Kasari koolist.

Väike moefirma Haapsalus pakub lepingulist tööd kogemustega õmblusala inimesele näidiste ja eksperimentaalmudelite teostamiseks. Tööaeg on paindlik, sobib ka pensionäridele.
Kodus töötamise võimalus.

LIIVIA LEŠKIN
Tel 507 8247
liivialeškin@gmail.com

Esmaspäeval, 23. oktoobril kl 10.30–14.30 doonoripäev
Haapsalu Kultuurikeskuses (Posti 3)

Tule doonoriks, kui oled
- terve, puhanud ja söönud
- kehakaaluga üle 50 kg
- 18–60aastane
Võta kaasa isikut tõendav dokument!

Regionaalhaigla VEREKESKUS

Iga vereloovutus aitab päästa kellegi elu!
www.verekeskus.ee @DoonoriJaSobrad
TULE DOONORIKS!

Haapsalu toidupank kogub toitu puudust kannatavate leibkondade toetuseks Haapsalus ja Läänemaal. Et toiduabi saada, võta ühendust kohaliku omavalitsuse sotsiaaltöötajaga.
Aitame koos!
Haapsalu toidupanga koordinaator Anu, tel 5346 7713.

Reakuulutus (kuni 4 rida): tööpakkumine, mets, kinnisvara, koolitus ja auto 4,50 €, alates 4. korrrast 3,60 €; müük, loomad, teenus, ost, mitmesugust ja soovin üürida 3 €, alates 4. korrrast 2,58 €; töötamine 1,94 €. Kood 1 €.
Raamiga kuulutus 1,02 €/cm², logoga 1,20 €/cm², kordus 20% soodsam. Leinakulutus 10,50 €, topeeltsuuruses 18 € ja matuseteade (topeeltsuuruses) 10,50 €. Õnnitus: väike 10,50 € ja topeeltsuuruses 18 €. Tänuavaldus 10,50 €. Teated 0,60 €/cm²; raamitult 0,72 €/cm². Kuhu minna 0,36 €/cm². Kirikuteated 12 € kuus kogudus. Avatud E–R kl 8.30–17, tel 473 7111, faks 473 7040, e-post info@le.ee

Kaitseliidu rühmas tantsis Neeme Suur abikaasa Katiga.

ARVO TARMULA

Kaitseliit kinkis sünnipäevaks rahvatantsurühma

Läänemaa kaitseliitlased ja naiskodukaitsjad kingivad Eesti vabariigi ja kaitseliidu Lääne maleva 100. sünnipäevaks rahvatantsurühma, kes tegi oma esimese avaliku etteaste eile õhtul. Kaitseliidu ja naiskodukaitsse tegevliikmetest koosnevad rühma juhendab Malle Õiglas.

Augusti lõpus esimest korda kokku tulnud tantsurühm jõudis selgeks õppida kolm tantsu. „Kaks neist on pikemad ja keerulisemad, kolmas on „Õige ja vasemba”,“ rääkis juhendaja. Õiglase sõnul oli tantsude õppimine selle võrra lihtsam, et suurem osa tantsijatest on rahvatantsuga tegelnud.

Kaitseliidu tantsurühma esimese avalik esinemine oli eile Haapsalus, kus tähistati kaitseliidu Lääne maleva 100. ja naiskodukaitsse Lääne ringkonna 89. aastapäeva.

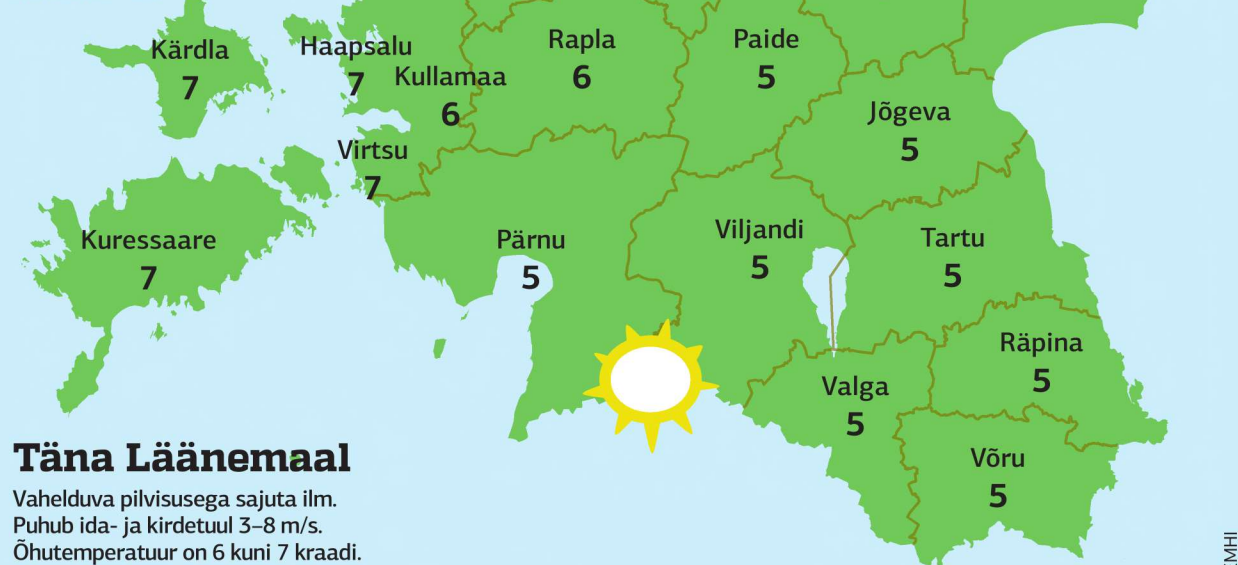
KAIRE REILJAN

ILMAENNUSTUS

MUJAL MAAILMAS

(21. oktoobril)

Helsinki 4°
Rooma 22°
Kairo 27°
Sydney 16°
New York 22°

Täna Läänemaal

Vahelduva pilvisusega sajuta ilm.
Puhub ida- ja kirdetuul 3–8 m/s.
Õhutemperatuur on 6 kuni 7 kraadi.

Pühapäev

kagu-, idatuul
3–8 (10) m/s

öö päev

-2°...5°

Esmaspäev

kirde-, idatuul
4–10 (12) m/s

öö päev

-2°...4°

Teisipäev

ida-, kirdetuul
3–8 (10) m/s

öö päev

-4°...3°

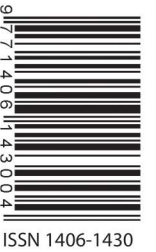

Kolmapäev

ida-, kagutuul
3–8 (10) m/s

öö päev

-4°...3°

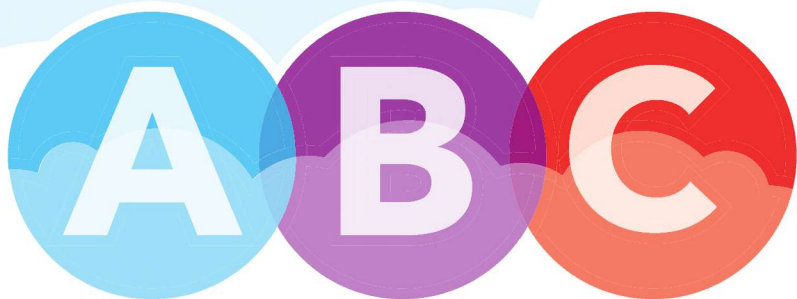
ISSN 1406-1430

VAATA KA
WWW.LE.EE

RAVE
MÖÖBEL
EESTI TOOTJA AASTAST 1992

Hea une

AA sari -10%
BEE sari -20%
CEE sari -30%

*KATTEMADRATSID,
MADRATSID, KUŠETID

Kampaania kestab kuni 30.11.2017.

HAAPSALU TEHASEPOOD Tulbi 4, Paralepa • T-R 10–18, L 10–15 • Tel 58147717 • pood@ravemoobel.ee

www.ravemoobel.ee

Iga finantsotsusega kaasnevad riskid ja kohustused, mistõttu palume laenuotodete tarbimise vajadus hoolikalt läbi mõelda. Näiteks 399-eurose laenusumma puhul 6 kuuks fikseeritud intressiga 0% algsummal aastast ja lepingutasuga 24 € on krediidil kulukuse määr 22,82%, kuumakse suurus 70,50 € ning tarbija poolt tagasimakstav kogusumma 423 €. Iga finantsotsusega kaasnevad riskid ja kohustused, mistõttu palume laenuotodete tarbimise vajadus hoolikalt läbi mõelda ning vajadusel konsulteerida spetsialistiga. Tutvu tingimustega www.bigbank.ee ning helista 731 1333 ja pea nõu meie spetsialistiga.

1 kuu	8,60 eurot	7 kuud	51,20 eurot
2 kuud	17,20 eurot	8 kuud	58,60 eurot
3 kuud	22,00 eurot	9 kuud	65,90 eurot
4 kuud	29,30 eurot	10 kuud	73,20 eurot
5 kuud	36,60 eurot	11 kuud	80,50 eurot
6 kuud	43,90 eurot	12 kuud	87,80 eurot

LÄÄNE ELU
TELLIMISHINNAD

www.le.ee

tel 473 7222

Sõlmi nüüd pangas e-arve püsimakse leping
ja maksa kuu eest ainult 7,32 eurot